

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

Vzdělávání městské policie a Policie České republiky

Bakalářská práce

Education in municipal police and Police of Czech republic

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

pplk. Mgr. Renata Jamelská

AUTOR PRÁCE

Petr Eichler

PRAHA
2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Tehovci, dne 11. 07. 2023

Petr Eichler

Poděkování

Děkuji pplk. Mgr. Renatě Jamelské za odborné vedení práce, věcné připomínky, dobré rady a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá vzdělávacím programem městské/obecní policie a Policie České republiky. První část práce je, včetně historického vývoje vzdělávání policistů od roku 1989, zaměřena na popis výcviku nových - nastupujících policistů a strážníků s ohledem jak na odlišnosti v koncepci jejich vzdělávání, tak i v rozsahu jejich budoucích pravomocí. Druhá část práce se zaměřuje na výzkum možností úprav a zlepšení profesní přípravy obou složek jak v teoretické, tak i praktické části jejich výcviku i s ohledem na vývoj moderních bezpečnostních trendů. Tento výzkum je založen na sociologickém průzkumu realizovaným autorem této práce. V druhé části je i fotografická dokumentace cvičebních prostor používaných pro výcvik strážníků a policistů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Vzdělávání, výcvik, městská, obecní, státní, policie, instruktor, profesní příprava

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the educational program of the city/municipal police and the Police of the Czech Republic. The first part of the work, including the historical development of police education since 1989, focuses on the description of the training of new - incoming police officers and municipal officers with regard to both the differences in the concept of their education and to the extent of their future powers. The second part focuses on researching the possibilities of modifications and improving the preparation of both components in both theoretical and practical part of their training and with regard to the development of modern security trends. This research is based on a sociological survey realized by the author of this work. An integral element of the second part is the photographic documentation of the exercise space used for the training of municipal officers and police officers.

KEYWORDS

Education, training, city, municipal, state, police, instructor, professional preparation

OBSAH

Úvod.....	6
1 Vzdělávání Policie České republiky a Městské policie.....	8
1.1 Historie výcviku Policie České republiky.....	11
1.2 Historie výcviku Obecní policie.....	13
1.3 Historie výcviku Městské policie hlavního města Prahy	13
1.4 Teorie a praxe výcviku Policie České republiky v současnosti.....	16
1.5 Teorie a praxe výcviku Obecní policie v současnosti.....	20
2 Spolupráce Policie České republiky a Městské policie při výcviku.....	24
3 Sociologický průzkum.....	28
3.1 Cíl průzkumu.....	29
3.2 Metoda průzkumu.....	30
3.3 Respondenti.....	30
3.4 Dotazníkové otázky.....	31
3.5 Výsledky sociologického průzkumu.....	33
Závěr.....	43
Seznam použité literatury.....	51
Seznam příloh.....	52

Úvod

Nezbytnou součástí funkčního schématu Policie České republiky, Městské policie hlavního města Prahy a i dalších městských, či obecních policií, je odborná příprava a profesní výcvik. Vzdělávací program provází policisty i strážníky od samotného počátku jejich mnohdy rizikové profese, která s sebou přináší širokou paletu nebezpečných situací, které musejí policisté spolu se strážníky úspěšně zvládat. Právě to, jak jsou příslušníci obou složek dobře připraveni, může být rozhodujícím faktorem ovlivňujícím výsledek případného služebního úkonu, či zákroku.

Osobně jsem pracoval 9 let jako instruktor praktické přípravy Institutu vzdělávání Městské policie Praha. Spolu se svými kolegy jsem se podílel na výcviku nových, začínajících strážníků Městské policie a také na zdokonalování dovedností strážníků již sloužících. Vzhledem k tomuto faktu si velmi dobře uvědomuji, jak je profesní příprava velmi důležitá a jak by měla jít ruku v ruce s již nabytými zkušenostmi. Právě proto jsem se z těchto důvodů rozhodl věnovat se formou této práce vzdělávacímu programu policejního výcviku a pokusit se stanovit možné směry jeho zlepšení nebo jeho doplnění.

V této práci se zabývám komplexním vzdělávacím cyklem, tedy teoretickou i praktickou přípravou policistů a strážníků počínaje rokem 1989. Pro srovnání také dále popisuji, vzhledem k jeho komplexnosti a do značné míry podobnosti, vzdělávání příslušníků Policie České republiky a vzdělávání strážníků Městské policie Praha, přičemž výcvik pražských strážníků lze považovat za reprezentativní příklad vzdělávání velkých městských policií v České republice.

Části mé práce zaměřené na současné teoretické vzdělání policistů a strážníků se zaměřují na jeho bližší popis s ohledem na rozdílnosti v zákonných oprávnění a rozsahu povinností policistů a strážníků. Popis praktické přípravy přibližuje současný výcvik u obou složek se zaměřením na přípravu policistů a strážníků na výkon jejich služebních a pracovních povinností v reálném životě.

Výzkumná část mé práce vychází ze sociologického průzkumu, kterým jsem shromažďoval analyticko - komparativní podklady nezbytné pro stanovení

vlastních závěrů a návrhů na zlepšení. Základ tohoto sociologického průzkumu tvoří odpovědi shromážděné pomocí mnou sestaveného dotazníku doplněného o rozhovory z řad respondentů, které poskytli bližší pohled na danou problematiku.

Výsledná zjištění, uvedená v závěru této práce, mi posloužila jako podklad pro formulaci možných zlepšení, či úprav stávajícího edukačního systému strážníků a policistů s ohledem na výhled jejich případné realizace v praxi.

1 Vzdělávání Policie České republiky a Městské policie

Výkon služebních povinností u policisty, stejně jako výkon pracovních povinností u strážníka obecní policie vyžaduje předpoklady ve smyslu připravenosti po stránce odborné, fyzické a v neposlední řadě psychické. Tento proces přípravy jednotlivce lze charakterizovat jako tzv. profesní a odborné vzdělávání.

Pokud se zaměříme na význam slova vzdělávání, lze ho dle mnoha odborných publikací definovat velmi široce. Jako nejvhodnější definici vzdělávání bych uvedl výklad dle pedagogického slovníku z roku 2003 takto:

V tzv. osobnostním pojetí se „vzdělávání chápe jako socializace jedince. Vzdělání je pak ta složka kognitivní vybavenosti osobnosti (osvojené vědomosti, dovednosti, postoje, hodnoty, normy), která se zformovala prostřednictvím vzdělávacích procesů.“

V tzv. „institucionálním pojetí je vzdělávání chápáno jako společensky organizovaná činnost zabezpečovaná příslušnými institucemi. To umožňuje rozlišovat různé stupně (základní, středoškolské, vysokoškolské) a druhy vzdělání (všeobecné, odborné)“.¹

Vzdělávání je však především proces, v jehož závěru spočívá vlastní cíl této cesty - samotné vzdělání. Tímto procesem průběžného vzdělávání procházejí policisté i strážníci obecních a městských policií průběžně, což je nevyhnutelně dáno charakterem jejich profese a trendem neustále se zvyšujících nároků na výkon jejich profese. Jsem osobně přesvědčen, že pouze osobní kvality, odborná znalost a zdatnost jsou základním předpokladem pro řádný výkon této práce, při které je zasahováno do práv a svobod občanů. Z těchto důvodů považuji vzdělávací proces policistů a strážníků v porovnání se systémem vzdělávání v jiných, např. civilních profesích, za velmi odlišný a do značné míry jako specifický.

¹ PRŮCHA Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. Pedagogický slovník.4 upravené.vyd.Praha:Portál,2003. ISBN 80-7178-772-8

Mezi vzdělávání policistů a strážníků neoddělitelně patří i pojmy jako sebevzdělávání a profesní výcvik. Pod pojmem sebevzdělávání je míněn samostatný rozvoj znalostí a získaných zkušeností policisty, který je určen jeho ochotou rozvíjet se a zlepšovat. Tyto předpoklady však musí být podpořeny jistou formou osobní disciplíny a pocitu odpovědnosti.

Procesem sebevzdělávání, ochotou a zájmem účastnit se dalších, např. specializačních kurzů, zlepšováním svých znalostí a dovedností policista sám přispívá k efektivnosti jeho vzdělávání a samozřejmě i ke svému osobnímu rozvoji.

Během odborné přípravy policistů a strážníků dochází ke spojení procesu osobního rozvoje s postupným nabýváním vědomostí o povaze policejní práce a samozřejmě také zákonnými ustanoveními a definicemi, na jejichž základě obě policejní složky existují a vykonávají své povinnosti. Pro úplnost tato ustanovení zde uvádím v následujícím přehledu:

- **Policie České republiky** je ustanovena zákonem č. 273/2008 Sb. (zákon o Polici České republiky), jejím zřizovatelem je stát – Česká republika a její příslušníci se řídí zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů č. 361/2003 Sb. Proto jsou její zaměstnanci zařazeni ve služebním poměru a jedná se o tzv. státní zaměstnance.² Organizačně se jedná o velmi komplexně pojatý celek který se skládá z policejního prezidia, útvarů s celostátní působností a krajských ředitelství s útvary zřízenými v rámci krajského ředitelství. V čele Policie České republiky je policejní prezident, který je jmenován ministrem vnitra České republiky. V současné době (od dubna 2022) je policejním prezidentem genmjr. Mgr. Martin Vondrášek
- **Obecní policie** jako taková byla ustanovena zákonem o obecní policii č. 553/1991 Sb. Tento zákon byl schválen Českou národní radou 6. 12.

² ÚZ č. 1476 - Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů, Policie ČR, Vězeňská služba, BIS, Zpravodajské služby. Sagit a.s.,2022. ISBN 978-80-7488-515-0

1991. V současné době je zákon č. 553/1991 Sb. doplněn o zákon č. 261/2020 Sb., který modifikuje jeho některá paragrafová znění. Jejím případným zřizovatelem (zřízením obecní policie není obec povinována) je obec, která tak činí na základě obecně závazné vyhlášky. Ta definuje vznik obecní policie a případně také její zánik. V případě zřízení se stává obecní policie tzv. orgánem obce a její zaměstnanci jsou ve vztahu ke svému zaměstnavateli (obci) v pracovním poměru v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce.³ V případě potřeby může zastupitelstvo obce pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka. Pro doplnění dodejme, že obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem a v případě hlavního města Prahy, se označuje názvem Městská policie, kdy v jejím čele je ředitel Městské policie. V případě hl. města Prahy je v současnosti (od ledna 2013) ředitelem Městské policie hlavního města Prahy Ing. Eduard Šuster.

Jak Policie České republiky, tak i samozřejmě i obecní/městská policie je při výkonu svých služebních povinností povinna dbát na další platné právní normy. Proto je pro policisty i strážníky nutné znát i níže uvedené zákony:

- Ústava České republiky – ústavní zákon č. 1/1993 Sb.
- Listina základních práv a svobod – ústavní zákon. č. 2/1993 Sb.
- Trestní zákon – zák. č. 40/2009 Sb.
- Trestní řád – zákon č. 141/1961 Sb.
- Správní řád – zák. č. 500/2004 Sb.
- Zákon o přestupcích – zák. č. 200/1990 a zák. č. 251/2016 Sb.
- Zákon o obcích – zák. č. 128/2000 Sb.
- Zákon o krajích – zák. č. 129/2000 Sb.
- Zákon o Policii České republiky – zák. č. 273/2008 Sb.
- Zákon o Obecní policii – zák. č. 553/1991 Sb. a zák. č. 261/2020 Sb.

³ ÚZ č. 1472 - Obce, Kraje, hl. m. Praha, Úředníci obcí a krajů, Obecní policie. Sagit a.s., 2022. ISBN 978-80-7488-511-2

- Zákon o zbraních a střelivu – zák. č. 119/2002 Sb. a zák. 13/2021 Sb.
- Zákon o plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích – zák. č. 361/2000 Sb.
- Živnostenský zákon – zák. č. 455/1991 Sb.
- Zákon o krizovém řízení (krizový zákon) – zák. č. 240/2000 Sb.
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – zák. č. 65/2017 Sb.
- Zákon o právu shromažďovacím – zák. č. 84/1990 Sb.

I přes určité rozdíly ve smyslu zřizovatele, struktury a samozřejmě zákonných oprávnění, při výkonu svých povinností, příslušníci obou policejních složek řeší obdobné úkoly (služební úkon / služební zákrok), které kladou na policisty a strážníky nemalé nároky. Je naprostou nezbytností, aby policisté a strážníci při výkonu své běžné pracovní činnosti naprosto přesně znali svá zákonná oprávnění doplněná o další nezbytné znalosti jako např. taktika služebního úkonu/zákraku, obsluha svěřeného technického vybavení, dopravní problematika, sebeobrana, použití donucovacích prostředků, zbraně a v neposlední řadě i poskytování 1. pomoci.

Lze konstatovat, že i přes výše uvedené rozdíly, je základní bezpečnostní problematika výkonu policejní profese pro oba typy policie velmi podobná a lze vcelku konstatovat, že obě policejní složky své příslušníky na případná úskalí a rizika této profese připravují obdobným, nikoliv však stejným postupem. Vzhledem k faktu, že každá z obou policejních složek je zřizována jiným orgánem, je i výcvik policistů a strážníků řešen v působnosti těchto orgánů.

1.1 Historie výcviku Policie České republiky

Historie policejního výcviku Policie ČR lze datovat od revolučních událostí 17. listopadu 1989. V nově vzniklé Československé federativní republice nově vznikla Policie jako nový organizační útvar zřízený tehdejším ministerstvem vnitra ČSFR jako náhrada za s koncem komunistického režimu zaniknuvší Sbor národní bezpečnosti, pod který spadala Veřejná bezpečnost (VB) a Státní

bezpečnost (StB). Tato nová Policie byla však finančně i personálně poddimenzována, kdy zejména personální nedostatek byl zapříčiněn ještě stále probíhající personální reorganizací, která probíhala jak na úrovni Policie, tak i na úrovni samotného ministerstva vnitra ČSFR.

Dne 31. prosince 1992 zaniká Česká a Slovenská federativní republika a od 1. ledna 1993 vzniká, jako jeden ze dvou nově samostatně ustanovených států, Česká republika. S ním je i spojena transformace Policie ČR v nový organizační útvar začleňující nově zřízenou kriminální službu, službu ochrany ekonomických zájmů, mající za úkol boj s korupcí a finančními podvody, kriminalisticko-technické a expertizní služby, vyšetřovací a ochranné služby. Další nově vzniklou službou, byla letecká služba rychlého nasazení, cizinecká a pohraniční policie.

Mění se i zákon, kterým se policie řídí. Původně byla Policie České republiky zřízena na základě zákona České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, nicméně tento zákon byl k 1. lednu 2009 zrušen a Policie ČR je nadále právně upravena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

S novými společenskými poměry v České republice, spolu s otevřením hranic po listopadu 1989, byl zaznamenán výrazný vzestup kriminality a to jak kriminality drobné (kapesní krádeže apod.), tak i kriminality závažné (stoupající počet vražd, únosů, alarmující rozmach organizovaného zločinu). Tento nárůst kriminality s přihlédnutím k tehdy novým typům trestné činnosti vyžadoval adekvátní odpověď v podobě úpravy policejního výcviku, kdy nově připravovaní policisté byli alespoň v základu připravováni jak na „klasickou“ policejní rutinu, tak i na nové, soudobé výzvy policejní praxe. V neposlední řadě jde i o výcvik v používání nové techniky, jako jsou např. moderní prostředky pro měření rychlosti v silniční dopravě, nové formy a typy donucovacích prostředků apod. Postupem doby se výcvik policistů realizoval v rámci resortního vzdělávání v kurzech Základní odborné přípravy, mimo jiné v pěti středních policejních škol, přičemž dvě působí v Praze a další jsou v Brně, Jihlavě a Holešově. Zde probíhalo vzdělávání policistů - nováčků, ale i policistů, kteří se proškolovali v rámci průběžné průpravy.

1.2 Historie výcviku obecní policie

V roce 1991 vznikají první obecní policie v historii tehdy nové České republiky. Po jejich vzniku vyvstala potřeba profesní přípravy budoucích strážníků, která měla za úkol zajistit dostatečnou odbornost potřebnou pro výkon takto náročného povolání.

První vzdělávací instituty soukromého charakteru pro strážníky obecních policií začaly vznikat počátkem roku 1991⁴. V této době sice ještě nebyl k dispozici zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, nicméně v řadě měst, ale i obcích myšlenka na zřízení obecní policie doznávala konkrétnějších podob. První, již zcela oficiální, vzdělávací institut proto začal působit v září roku 1991, po získání potřebné akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Na základě úspěšného vykonání zkoušky před zkušební komisí, bylo Ministerstvem vnitra strážníkům vydáno osvědčení, které v této době mělo platnost dva roky. Po této době bylo nutné odbornou způsobilost obnovit – prolongovat.

Po roce 1992 se začínají objevovat další soukromé, byť komplexněji pojaté vzdělávací instituty jako např. vzdělávací institut POLIS a vzdělávací institut TRIVIS. Právě díky institutům, jako jsou tyto dva, je možné posunout vzdělávání a výcvik strážníků obecních policií na novou, vyšší kvalitativní a komplexnější úroveň jejich profesní přípravy. V těchto vzdělávacích institutech začala být výuka zabezpečována odborníky tvořící pedagogický sbor, rekrutovaný většinou z řad policistů s vysokoškolským vzděláním, přičemž řada z nich měla za sebou mnohaletou službu v různých složkách Policie ČR, což poskytovalo záruku, že se strážníkům dostane kvalitní přípravy a to jak po odborné, tak i po praktické stránce.

1.3 Historie výcviku Městské policie hlavního města Prahy

Na základě Vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 88/1996 Sb. je stanoven nový standard odborných znalostí strážníků. Vzhledem k tomu je v případě Hlavního

⁴ MACEK, Pavel a UHLÍŘ Lubomír. Dějiny obecních policií I.: (jejich odraz v heraldice). Praha: Police History, 2004. ISBN 80-86477-26

města Prahy odborná příprava strážníků zajišťována nově vzniklým Útvarem vzdělávání. Do tohoto roku byl výcvik strážníků zajišťován na základě smluvního vztahu ve vzdělávacím středisku Policie ČR na Střední policejní škole v Praze Hrdlořezích. Zde probíhala profesní příprava pod dohledem policejních instruktorů. Jelikož, jak již bylo řečeno, zákonná oprávnění obecní/městské policie se od zákonných oprávnění Policie ČR v řadě aspektů přeci jen poněkud liší, bylo rozhodnuto, aby se na vzdělávání nových strážníků podílel také Magistrát hlavního města Prahy, který dosud participoval formou specializovaných kurzů zaměřených na teoretické a právní vzdělání nových strážníků.

Takto řešená výuka se však jevila jako nekoncepční, a proto bylo koncem roku 1996 rozhodnuto o vzniku Útvaru vzdělávání Městské policie Praha. Pro nově vzniklý útvar však nebylo z počátku k dispozici vhodné místo, kde by mohla probíhat jak teoretická, tak praktická část výuky. Proto bylo jako dočasné kompromisní řešení přistoupeno k teoretické výuce probíhající v pronajatém objektu na Budějovickém náměstí na Praze 4. Praktická příprava (taktický postup, sebeobrana, fyzická příprava apod.) byla zajišťována v tělocvičně T.J. Spoje Praha, nacházející se na adrese Na Balkáně č.p. 450/25 v Praze 3.

Ani tento systém výuky nevyhovoval požadavkům a potřebám městské policie, zejména nutností přesunů strážníků mezi učebnami a tělocvičnou. Nedostatečná byla samozřejmě také kapacita tohoto dočasného řešení. Počty požadovaných nových strážníků rozrůstající se Městské policie Praha postupně rostly a zajišťovat jejich výuku a samozřejmě také jejich prolongační kurzy stávajícím systémem bylo dále neúnosné. Proto bylo v roce 1996 přistoupeno ke konsolidaci teoretické a praktické přípravy a sice přesunem Útvaru vzdělávání do prostor areálu Správy služeb hlavního města Prahy na adrese Kundratka č.p. 1951/19 na Praze 8.

Tento areál kapacitně již plně vyhovoval, mimo jiné i proto, že Správa služeb celý areál již řadu let plně nevyužívala a pronájem velké části toho areálu Městské policii Praha významně pomohl s jeho financováním a samozřejmě také údržbou.

Jádro Útvaru vzdělávání je tvořeno budovou administrativního oddělení, zajišťující jeho chod. V budově jsou také umístěny kanceláře jednotlivých vyučujících. Na tuto administrativní budovu navazuje objekt s celkem devíti učebnami, které jsou určeny k zajišťování teoretické části výuky. Postupem doby se podařilo tyto učebny vybavit moderní audio-vizuální technikou, která je využívána v rámci výuky. V zadní části objektu jsou umístěny dvě tělocvičny, které jsou využívány k fyzické přípravě a výuce zákonného použití hmatů, chvatů a úderových technik sebeobrany.

V roce 2003 byla v tomto areálu zřízena laserová střelnice, který měla tvořit finančně méně náročnější alternativu k základnímu výcviku manipulace a střelby ze služební zbraně. Pro vlastní nácvik ostré střelby byla určena otevřená střelnice Mělník – Chloumek, kam jsou strážníci transportováni smluvním autobusovým dopravcem.

Kurz Základní teoretické přípravy je zakončen závěrečnou zkouškou odborné způsobilosti, kterou strážník skládal (a dosud skládá) před komisí utvořenou z reprezentantů Ministerstva vnitra české republiky, která také sestavuje seznam zkušebních otázek. Závěrečná zkouška se skládá z písemného testu a z následného ústního přezkoušení.⁵ Pro úplnost bych zde rád uvedl témata probíraná v průběhu Základní teoretické přípravy:

- Ústava České republiky – ústavní zákon č. 1/1993 Sb.
- Listina základních práv a svobod – ústavní zákon. č. 2/1993 Sb.
- Trestní zákon – zák. č. 40/2009 Sb.
- Trestní řád – zákon č. 141/1961 Sb.
- Správní řád – zák. č. 500/2004 Sb.
- Zákon o přestupcích – zák. č. 200/1990 a zák. č. 251/2016 Sb.
- Zákon o obcích – zák. č. 128/2000 Sb.

⁵ Zákon o obecní policii, Zákon o odpovědnosti za přestupky, Zákon o některých přestupcích 2022 vyd. Armex Publishing, 2022 ISBN 978-80-87451-88-5

- Zákon o krajích - zák. č. 129/2000 Sb.
- Zákon o Policii České republiky - zák. č. 273/2008 Sb.
- Zákon o Obecní policii - zák. č. 553/1991 Sb. a zák. č. 261/2020 Sb.
- Zákon o zbraních a střelivu - zák. č. 119/2002 Sb. a zák. 13/2021 Sb.
- Zákon o plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích - zák. č. 361/2000 Sb.
- Živnostenský zákon - zák. č. 455/1991 Sb.
- Zákon o krizovém řízení (krizový zákon) - zák. č. 240/2000 Sb.
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek - zák. č. 65/2017 Sb.
- Zákon o právu shromažďovacím - zák. č. 84/1990 Sb.

Absolvováním závěrečné zkoušky získal adept na strážníka osvědčení, průkaz strážníka a byl mu předán služební odznak. V době konání závěrečných zkoušek strážníci již také disponují zbrojním průkazem, jehož získání probíhá v průběhu základního kurzu a jehož získání se samozřejmě řídí příslušným zákonem o zbraních a střelivu č. 119/2002 Sb.

Po absolvování Základního kurzu byli strážníci zařazováni do tzv. Řízené praxe. V rámci tohoto zařazení byli noví strážníci dočasně, po dobu jednoho měsíce, přidělováni na vybraná obvodní ředitelství Městské policie Praha, kde byli pod dohledem zkušených kolegů začleňováni do běžné např. pochůzkové činnosti... Cílem bylo strážníky pomalu „zapracovávat“ do jejich budoucí pracovní činnosti.

1.4 Teorie a praxe výcviku Policie ČR v současnosti

Základní výcvik policistů je řešen formou tzv. Základní odborné přípravy (ZOP). Toto odbornou přípravou se rozumí vzdělávání, které poskytuje policistovi odborné vědomosti, dovednosti, kompetenční vzdělání a celkový postoj potřebný

pro výkon služby. Po přijetí do služebního poměru je každý nově přijatý policista povinen bezprostředně tento kurz odborné přípravy absolvovat.⁶

Vzhledem k významu, velikosti a rozmanitosti výkonu policejní profese jsou tyto kurzy základní přípravy rozděleny do následujících kategorií:

- příprava policistů se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou. Tyto kurzy se dále dělí na kurzy pro:
 - a) policisty pořádkové, dopravní a železniční policie
 - b) policisty zařazené u cizinecké policie

- příprava policistů s vysokoškolským vzděláním neprávního charakteru
- příprava policistů s vysokoškolským vzděláním právního charakteru
- příprava civilních absolventů Policejní akademie ČR. Tito zaměstnanci následně nastupují na služební místo vrchní referent.

Za vzdělávání policistů je odpovědný odbor vzdělávání a správy policejního školství řízený Ministerstvem vnitra České republiky. Tento odbor jedná v kooperaci se skupinou služební přípravy, vzdělávání a sportu Policejního prezidia ČR.

Od 1.9.2007 je realizováno vzdělávání na Střední policejní škole a Vyšší policejní škole. Dvě tyto instituce sídlí v Praze. Další jsou, jak již bylo řečeno dříve, umístěny v Brně, Jihlavě a Holešově.

Nezbytnou součástí vzdělávacího programu tvoří i 8 samostatných školících středisek, která jsou spravována kraji. Jedná se o školící střediska umístěná ve městech Hlavní město Praha, Brno, Domažlice, Hradec Králové, Frýdek-Místek, Teplice, Holešov. Pro kynologickou a hipologickou přípravu jsou vyčleněna 4 školící pracoviště. Pro přípravu potápěčů, výcvik vedení plavidel, zajišťování výcviku výškových prací a prací nad hloubkou je vyčleněn Odbor speciálních potápěčských činností a výcviku sídlící v Brně.

⁶ Zákon o Policii České republiky č. 273/2008 Sb. vyd. Armex Publishing, 2022 ISBN 978-80-87451-85-4

Ve výše uvedených školících střediscích je realizována základní odborná příprava policistů tzv. ZOP, kdy jsou budoucí policisté připravováni na výkon tohoto náročného povolání. Jejich odborná příprava je samozřejmě i splněním odborného požadavku na jejich profesně právní přípravu v souladu s požadavky zákona č.361/2003 Sb. Hlavní směr jejich odborné přípravy lze charakterizovat následujícím shrnutím:

- získání právního povědomí, být schopen efektivně aplikovat dostupné právní normy a podklady
- policista musí vždy při výkonu své profese být profesionální, musí splňovat požadavky na svou kvalifikaci
- při výkonu své profese musí splňovat mimo jiné i přísné etické požadavky (Etický kodex Policie ČR)
- je nutné výkon policejní praxe chápat nejen jako dohled nad dodržováním platných zákonných norem, ale také jako službu veřejnosti.
- při výcviku je kladen důraz na jejich osobní zodpovědnost a na vědomí, že tato profese vyžaduje tzv. celoživotní průběžné vzdělávání.
- připravit policisty po fyzické stránce (výuka sebeobran, taktika služebního úkonu a zákroku, použití donucovacích prostředků, služebních pout. Vytvořit návyk pro průběžné udržování fyzické kondice
- zajištění střeleckého výcviku/ použití služební zbraně
- připravit policisty na používání svěřeného technického vybavení, včetně informačních a komunikačních technologií
- zajištění výcviku řízení motorových vozidel, příprava a získání referentského oprávnění k řízení mot. vozidel resortu Ministerstva vnitra skupin A,B,C,D, výcvik jízdy za zvláštních podmínek v rámci výkonu sl. povinností
- vzhledem k soudobým trendům a pohybu cizojazyčně komunikujících osob na území ČR připravit policisty i po stránce jazykové

Jazyková průprava je zaměřena zvládnutí odborné terminologie, kdy k jejímu procvičování slouží i tvorba a používání modelových situací. Tato průprava probíhá v souladu se standardem stanoveným Ministerstvem školství mládeže a

tělovýchovy a je ve specializačním kurzu cizinecké policie zakončena jazykovou zkouškou nebo jazykovou zkouškou Ministerstva vnitra I. a II. stupně.

Během výcviku policistů je dále kladen důraz na rozvoj kompetenčních předpokladů a to jak personálních, odborných a samozřejmě i komunikačních. Policista při výkonu služby by měl být schopen kompetentně se vyjadřovat, být schopen k situaci vhodnou formou komunikovat s ostatními lidmi a fundovaně a věcně jednat i při jisté formě sociálního cítění.

Z těchto důvodů je nezbytnou součástí i psychologická příprava policistů. Tato příprava je potřebná ze dvou důvodů:

- potřeba připravit policistu ve smyslu zefektivnění jeho komunikace se zájmovými osobami za účelem zdárného splnění úkolu
- potřeba připravit policistu na rizikové aspekty výkonu služby ve smyslu zlepšení jeho osobní psychické rezistence v návaznosti na možné stresové situace

Policejní akademie ČR

Nejvýše postavenou vzdělávací institucí Policie ČR je Policejní akademie České republiky. Jedná se státní vysokou školu zřízenou v souladu se zákonem č.111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Tvoří tzv. organizační složku státu, ke které vykonává Ministerstvo vnitra působnost dle § 95 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. V rámci resortu Ministerstva vnitra se jedná o vrcholnou vzdělávací a vědeckou instituci.

Na základě akreditovaných studijních programů Policejní akademie zajišťuje bakalářské studijní programy v Bezpečnostně právního směru - studijní obor Bezpečnostně právní studium a ve Veřejné správě - studijní obor Krizový management ve státní správě a územní samosprávě. V navazujícím magisterském studiu Policejní akademie nabízí Bezpečnostně právní studia - studijní obor Policejní management a kriminalistika a ve Veřejné správě nabízí studijní obor Bezpečnostní management ve veřejné správě. Doktorský studijní

program nabízí Bezpečnostně právní studium – studijní obor Policejní management a kriminalistika.

Kromě výše uvedených studijních programů představuje Policejní akademie také vrcholnou vědeckovýzkumnou instituci působící v rámci resortu Ministerstva vnitra. Díky tomu je oslovována při řešení výzkumných úkolů, jejichž závěry jsou úspěšně používány jak pro přípravu studijních podkladů, tak i pro policejní i přímo kriminalistické využití.

Na policejní akademii mohou studovat policisté ve služebním poměru, zaměstnanci Ministerstva vnitra a i příslušníci dalších resortů, kteří se spolupodílejí na výkladu a ochraně zákonných norem. Mohou zde studovat ale i civilní uchazeči, kteří po absolvování střední školy mají zájem o studium na vysoké škole s bezpečnostně právní tematikou.

1.5 Teorie a praxe výcviku Obecní policie v současnosti

Vzdělávací systém strážníků obecní, či městské policie je zaměřen primárně na výcvik řadových strážníků, protože v současné době je personální záloha pro management obecních policií považována jako dostatečná. Vysokoškolské vzdělání řídicích pracovníků je řešeno absolvováním vysoké školy státního nebo soukromého charakteru. Z tohoto důvodu je vzdělávací program obecní policie zaměřen na řadový výkon služby.

Již popsaný systém vzdělávání strážníků se postupem doby ukázal jako ne zcela ucelený. Například ve stávajícím schématu činnosti Útvaru vzdělávání Městské policie hl.m. Praha chyběla možnost praktické přípravy strážníků v bezpečných podmínkách. Stávající plán počítal se zařazením strážníka do tzv. Řízené praxe, která umožňovala novým strážníkům „vyzkoušet“ si reálný výkon služby. Oproti tomu na druhou stranu zde bylo nesporné riziko, že pokud by došlo například k napadení hlídky, jejíž členem bude takto zacvičovaný strážník, může jeho přítomnost paradoxně oslabovat integritu a bezpečnost hlídky. Jinými slovy zkušení strážníci se musí postarat o sebe, správně a efektivně zvládnout služební zákrok a současně „dohlédnout“ na svého nezkušeného kolegu.

Proto bylo v polovině roku 2007 vedením Městské policie hl.m. Prahy rozhodnuto o doplnění výcviku strážníků Městské policie o kurz tzv. Praktické přípravy. Tento kurz navazoval na tříměsíční Základní teoretickou přípravu, která je základním pilířem přípravy každého strážníka a zohledňoval skutečnost, že strážník – absolvent sice splňuje teoretické předpoklady, nicméně ještě stále je nezbytnou nutností připravit tyto absolventy na reálné situace ve zcela bezpečných, avšak realitě se přibližujících podmínkách.

Pro tyto účely vznikl v areálu Útvaru vzdělávání výcvikový polygon, který slouží pro potřeby výcviku strážníků-absolventů, ale i strážníků v prolongačním kurzu. Je spravován v roce 2007 nově vzniklou skupinou taktické přípravy, která je odpovědná za zajišťování praktického výcviku strážníků mimo jiné i v tomto simulovaném prostředí. Jedná se o analogii výcvikových prostor zřízených pro podobné účely např. v areálu střední policejní školy v Praze Hrdlořezech. Tento výcvikový polygon je umístěn ve vyklizeném podlaží objektu garáží v areálu a zabírá svou rozlohou celé jedno patro objektu garáží.

Hlavními součástmi polygonu je cvičební plocha a cvičná bytová jednotka umožňující nácviky základních policejně – taktických postupů při provádění služebního postupu a v případě potřeby i služebního zákroku. Prostor cvičební plochy je vybaven zařízením pro bezpečnou manipulaci a vybití služebních zbraní, odkládacími plochami pro učební pomůcky a vybavení instruktorů včetně nahrávací audiovizuální techniky. Zde jsou strážníci za pomoci instruktorů, z nichž jeden vždy působí v roli figuranta, zacvičováni v základních taktických dovednostech policejní praxe od rozestavení strážníků při jednání s přestupcem/pachatelem, aplikaci poznatků z policejní psychologie až po situace, kdy se hlídka na základě vývoje situace rozhodne k použití donucovacích prostředků. Vše výše uvedené je implementováno do výukových scénářů, které jsou instruktory sestavovány pro potřeby tohoto výcviku.

Od roku 2008 je součástí praktické přípravy i nácvik použití služební zbraně, který je možný nacvičovat velmi reálně pomocí střelných zbraní upravených pro použití cvičného střeliva FX simunition. Takto upravené střelné zbraně jsou velmi úspěšně používány po celém světě a v České republice jsou využívány pro

potřeby Policie České republiky, obecních policí, ale i řady soukromých bezpečnostních agentur a institucí zabývajících se střeleckou problematikou. Samozřejmě i v případě Městské policie hl. města Prahy je výcvik se zbraněmi FX velmi vhodný, protože konstrukce zbraně FX, její hmotnost a obsluha je ve své podstatě identická jako běžná „ostrá“ služební zbraň. Strážníci se tímto způsobem mohou připravovat i pro situace, kdy jak již bylo řečeno, použití služební zbraně by bylo reálně možné a vzhledem k okolnostem i žádoucí.

Střelivo systému Fx je vybaveno značkovacím barvivem, které velmi usnadňuje pozdější rozbor střelby, kdy se vyhodnocuje místo zásahu a další nezbytné aspekty střelby.

Cvičná bytová jednotka, taktéž umístěná na výcvikovém polygonu, je tvořena ocelovým skeletem ze svařovaných profilů, opláštění stěn je tvořeno OSB deskami. Půdorys bytové jednotky je řešen jako běžná bytová jednotka například v panelovém obytném domě. Vstup do tohoto zařízení je přes vstupní dveře, které svou konstrukcí umožňují nácvik tzv. násilného vstupu (vykopávání, vyrážení dveří beranidlem).

Vzhledem k zákonným oprávněním strážníků obecní policie je tato cvičná bytová jednotka využívána primárně pro nácvik vstupu za účelem, jako je například poskytnutí 1.pomoci, umožnění případného hašení ohně apod. Zároveň slouží strážníkům mimo jiné i k nácviku práce ve stísněných prostorech.

Další předností polygonu, která vyplývá z jeho původní podstaty je poměrně rozlehlá krytá plocha, která umožňuje nácvik zastavování vozidel a následnou komunikaci s řidičem přestupcem. Strážníci tak mohou i v zimních měsících nacvičovat a zdokonalovat postupy, které budou v běžném životě při své profesi potřebovat a budou muset bezchybně ovládat.

Stavební vybavení polygonu doplňuje tzv. Krytý koridor, jehož konstrukce je opět tvořena ocelovým skeletem opláštěným OSB deskami. Vnitřní rozměry byly navrženy s ohledem na vnitřní rozměry vagonů metra, lze je však variabilně upravit na interiér autobusu, nákladového prostoru návěsu tahače apod. Strážníci tak mají možnost seznámit se s dalšími variantami rizik práce ve

stísněných podmínkách a následně získané poznatky zužitkovat v reálných podmínkách při „ostrém“ výkonu služby.

Příležitostně je výcvikový polygon využíván pro testování nových typů ochranných rukavic, nových forem donucovacích prostředků jako např. nových slzotvorných prostředků, nových typů textilních nebo plastových pout, omezovacího prostředku LAPAJ apod. Zprávy z vyhodnocení použitelnosti soudobého typu neprořezných rukavic a prostředku LAPAJ tvoří přílohu této práce.

2 Spolupráce Policie České republiky a Obecní policie při výcviku

Základní zákonná úprava pro spolupráci Policie České republiky a obce (městská policie je orgánem obce) je zakotvena v § 16 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky:

Spolupráce s obcemi

(1) Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(2) Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(3) Koordinační dohoda obsahuje zejména

a) formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci,

b) úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci,

c) úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci,

d) podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů podle písmen b) a c),

e) formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen b) a c) a odstraňování případných zjištěných nedostatků,

f) dobu, na kterou je uzavírána,

g) poskytování finančních prostředků.

Kromě této zákonné úpravy se využívají také meziresortní dohody, na jejichž základu jsou možná např. společná cvičení policistů a strážníků. Řada těchto

cvičení probíhá v prostorách výcvikového polygonu Útvaru vzdělávání Městské policie hlavního města Prahy.

Provádí se zde příležitostná cvičení, mající za cíl zlepšit koordinaci strážníků a policistů při společném zákroku, dále nácvik poutání, předvedení zájmové osoby, její usazení do policejního vozidla apod.

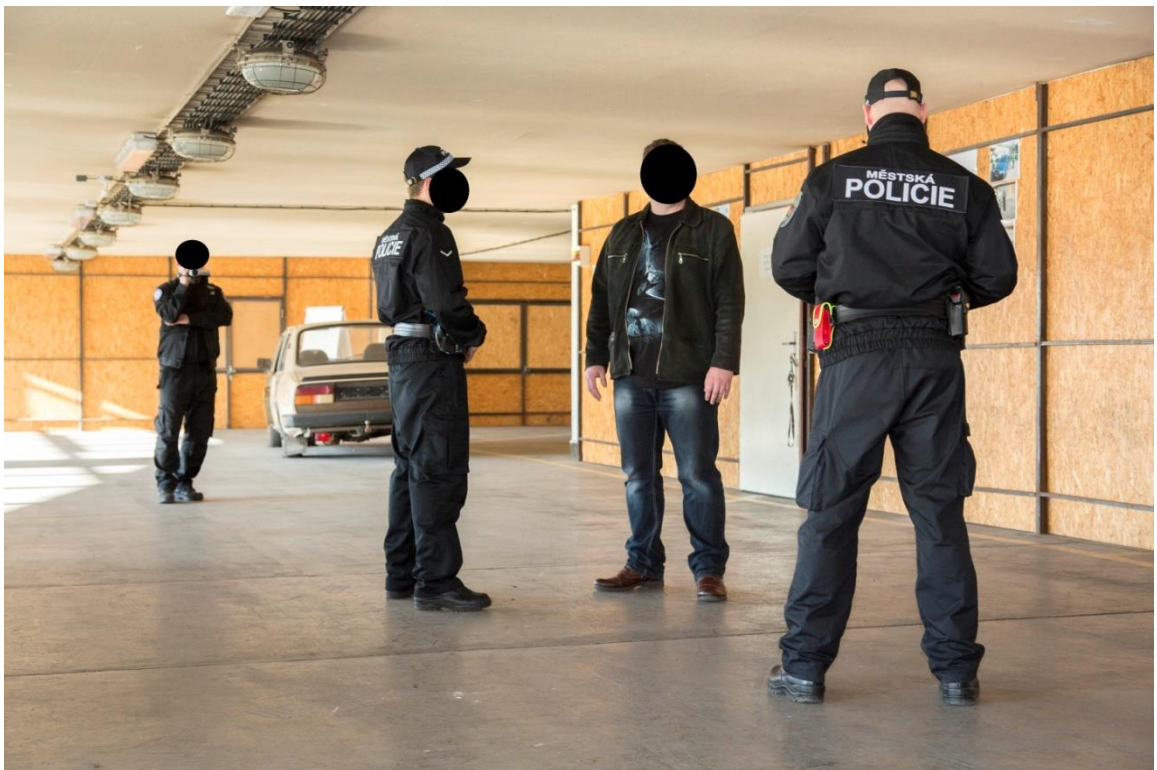
Jako další, velmi významný, typ meziresortní spolupráce by rád rád uvedl nácvik kooperace strážníků a policistů v případech mimořádné události zvané AMOK – AKTIVNÍ STŘELEC. Dle definice Policie České republiky je tzv. Aktivním střelcem „*nebezpečný ozbrojený pachatel, jehož cílem je zabít co největší počet osob, a to ještě před tím, než bude v jeho jednání zastaven policií. Buď jeho útočení zastaví policie, nebo svůj život ukončí střelec sebevraždou, například zastřelením. Aktivní útok bývá zpravidla promyšlený a i dlouhodobě naplánovaný. Útočník nemívá připravený plán ústupu, nechce vyjednávat a většinou se nehodlá ani vzdát.*“⁷

Nácviky tohoto typu meziresortního cvičení jsou zpravidla velmi přínosná jak pro policisty, tak samozřejmě i pro strážníky, kteří díky těmto cvičením mají možnost zlepšit/zefektivnit svůj postup na místě takovéto mimořádné události, což přispívá k úspěšnému splnění zadaného úkolu. Cvičení AMOK se skládají z nácviku oznamovatelské povinnosti, předávání hlášení, použití radiostanice, použití donucovacích prostředků, použití služební zbraně a v neposlední řadě i poskytnutí 1. neodkladné pomoci. Tato cvičení probíhala z části i v prostorách uvedeného výcvikového polygonu Útvaru vzdělávání. Vzhledem k osobní účasti na řadě těchto cvičení mohu zodpovědně potvrdit jejich účelnost a význam pro výkon služby.

⁷ <https://www.policie.cz/clanek/takticke-cviceni-amok-aktivni-strelec.aspx>

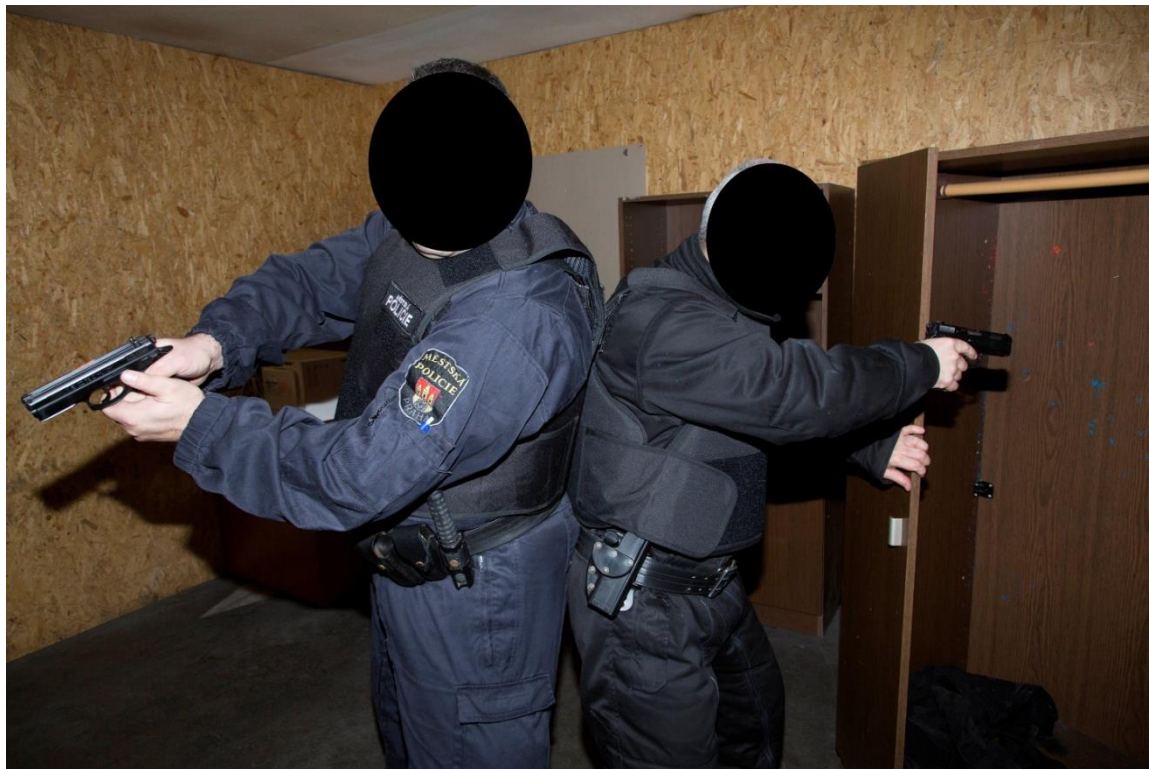

Celkový pohled na výcvikový polygon IVZ MP Praha. V popředí strážníci při kontrole zbraní systému FX před zahájením zaměstnání.

Modelové situace se pomocí audiovizuální techniky zaznamenávají pro potřeby vyhodnocení.

Výcvikový polygon je dále příležitostně zapůjčován příslušníkům Policie i pro potřeby nácviku násilného vstupu do objektu, kdy policisté s úspěchem využívají pro svá cvičení objekt cvičného bytu s dveřmi, které mohou svou konstrukcí simulovat variabilní odpor různých typů dveřních zámků.

Nácvik kooperace ve stísněných rozměrových podmínkách

3 Sociologický průzkum

Tato bakalářská práce si klade za cíl realizaci sociologického průzkumu a zajištění podkladů nezbytných pro formulování případných návrhů a doporučení s ohledem na odhalení nedostatků zjištěných v oblasti vzdělávání policistů a strážníků v rámci České republiky. Případně zjištěné nedostatky se tato práce snaží konkretizovat a na základě jejich analýzy doporučit návrhy k jejich odstranění.

Sociologický průzkum, který jsem realizoval formou sběru odpovědí na mé otázky ve formě dotazníku a následnými rozhovory s respondenty z řad Policie a obecní policie mi umožnil získat množinu názorů na současný stav výcviku u obou policejních organizací. Hlavním předmětem mého zájmu bylo získání poznatků od již déle sloužících/pracujících policistů a strážníků. Právě jejich optimálně několikaletá služba a jejich retrospektivní pohled na stav výcviku pomohl se získáním relevantních výsledků.

Jsem si vědom faktu, že rozdíly mezi Policií ČR a Městskou/ obecní policií jsou vzhledem k legislativním, kvantitativním a i dalším rozdílům značné. Nicméně se domnívám, že determinace nedostatků v systému vzdělávání obou složek a stanovení návrhu k jejich odstranění je v zásadě možná. Obě policie ve svém základu totiž činí velmi podobná, mnohdy identická okamžitá rozhodnutí, kterými, v případě zákonem stanoveného oprávnění, zasahují do osobních práv a svobod osob srovnatelným způsobem.

V letech 2008 – 2017 jsem působil jako instruktor Městské policie hl. města Prahy a z titulu své funkce přicházel do kontaktu jak se strážníky čekateli, tak i se strážníky již déle pracujícími a měl tedy možnost porovnat jejich pracovní výkon a přístup k této profesi. Setkával se také při meziresortní spolupráci s příslušníky Policie ČR a to opět jak s nově vycvičenými, tak již s déle sloužícími. Tato práce však samozřejmě vychází z šetření, která jsem prováděl v současnosti za soudobého stavu výcviku o obou policejních organizací. Z výše uvedených důvodů jsem přesvědčen, že závěry vyplývající z mnou realizovaného průzkumu mají svou opodstatněnost.

3.1 Cíl průzkumu

Cílem této bakalářské práce je analyzovat vzdělávací strážníků obecní policie, včetně strážníků pracujících v hlavním městě Praha, příslušníků Policie ČR jakožto celku, vyhodnotit adekvátnost jejich edukačního procesu nezbytného k výkonu jejich oprávnění a na základě zjištění možných nedostatků navrhnout realizovatelná zlepšení jejich výcviku.

Průzkum jsem ve dvou cílových skupinách. První skupina je tvořena respondenty z dvou podskupin. Řadových policistů a strážníků. U této respondenční skupiny autora této práce zajímal jejich pohled a zkušenosti s jejich výcvikem a následnou aplikací získaných a osvojených poznatků v praxi.

Druhou respondenční skupinu tvořili vedoucí pracovníci opět z obou organizací, přičemž tito lidé poskytli vhled do jejich hodnocení připravenosti svých podřízených pro výkon policejní profese a jejich přístupu k výkonu služby obecně.

Tato bakalářská práce si vytkla za cíl formulovat odpovědi na následující výzkumné otázky:

- 1) Lze označit současný stav systému vzdělávání policistů a strážníků jako vyhovující?
- 2) Je současná teoretická příprava pro výkon policejní praxe dostatečná?
- 3) Je současná praktická příprava pro výkon policejní praxe dostatečná?
- 4) Mají strážníci/ policisté zájem o tzv. specializační kurzy a pokud ano, o jaké?

Autor této práce při svém výzkumu vycházel z premisy, že stávající systém vzdělávání nemusí být nutně dokonalý a jako takový je žádoucí jej upravit s ohledem na potřeby vyplývající z praxe. Proto byla autorem osloveny výše uvedené dvě cílové skupiny dobrovolných respondentů. Autora zajímal názor především respondentů již déle sloužících, či pracujících, protože tito policisté, či strážníci jsou dle názoru autora schopni relevantně odpovědět na položené výzkumné otázky.

3.2 Metoda průzkumu

Pro získání relevantních výsledků výzkumného šetření jsem použil analyticko/komparativní metodu s následným statistickým zpracováním do tabulky a grafů, které jsou autorem doplněny o jeho komentář. Vlastní získávání odpovědí probíhalo formou vyplnění anonymního dotazníku, protože tímto způsobem byl autor schopen shromáždit odpovědi na své výzkumné otázky v přijatelném časovém horizontu a v poměrně velkém územním rozsahu v rámci rozlohy České republiky. Výzkumné šetření jsem provedl v hlavním městě Praha, komparaci provedl se statutárním městem Plzeň a to u obou policejních organizací. Následně jsem výzkum doplnil o poznatky získané v městě menšího typu (Říčany u Prahy).

Dotazník, používaný pro výzkumné šetření je mou vlastní konstrukcí a jeho vzor tvoří přílohu této práce (viz Příloha č.1). Dotazník obsahuje 10 otázek primárně uzavřených a 1 otázku s písemnou odpovědí, přičemž i k uzavřeným otázkám se respondenti mohli v případě zájmu dodatečně vyjádřit i doplňkovou, písemnou formou. Dotazník byl respondentům poskytnut dle vyžádání v papírové, či elektronické podobě, obsah i forma dotazníku však byla identická. Pro doplnění získaných poznatků vyvstala potřeba s částí respondentů realizovat rozhovory, na jejichž základě si autor mohl doplnit odpovědi na položené otázky. Získané poznatky posloužily k formulování odpovědí na otázky formulované autorem v souladu s premisou možnosti zlepšení policejního výcviku.

3.3 Respondenti

Výběr reprezentativního vzorku respondentů tvořil jednu z klíčových a dá se říci i rozhodujících částí tvorby této práce. Zaměřil jsem se na výběr takových respondentů s ohledem na jejich zařazení a místo výkonu služby, aby vybraná skupina osob tvořila reprezentativní vzorek tvořený strážníky a policisty napříč územím České republiky. Bylo vybráno 120 respondentů, kteří jsou v tzv. přímém výkonu služby, tuto profesi vykonávají minimálně 3 roky. Věkové

rozmezí dotazovaných respondentů je 25 - 45 let. V následující tabulce je uveden podrobnější přehled respondentů:

Tabulka respondentů – rozřazení

respondenti	věk respondenta				délka praxe respondenta		
	25-30let	31-35 let	36 - 40 let	41 a více let	3 - 5 let	6 - 10 let	10 a více let
Policie ČR	37	12	7	1	12	41	1
Obecní policie	31	11	20	1	29	36	1
Celkový počet	120				120		

3.4 Dotazníkové otázky

Pro potřeby dotazníku jsem zvolil převážně otázky uzavřené, doplněné otázkami s volně psanou odpovědí zvolenými tak, aby se dotazovaní respondenti necítili svazováni a nuceni do příliš stručných odpovědí. Jak již bylo uvedeno, otázky byly koncipovány s cílem zjištění názoru, zda je stávající systém výcviku u Policie ČR a Obecní/Městské policie adekvátní současným nárokům na výkon policejní praxe.

V rámci dotazníku jsem zjišťoval také poměr žen vůči mužům o obou dotazovaných organizací. Nicméně vzhledem k nárokům na výkon policejní profese, kdy např. hlídkově seskupení policistů/ strážníků složené z osob ženského, či mužského pohlaví při výkonu své profese podstupuje obdobné riziko, netvořil tento markant výraznou informaci.

Za hlavní otázky užitečné pro potřeby výzkumu, bylo stanoveno těchto 7 otázek určených pro řadové pracovníky:

- 1) Shledáváte časové rozpětí Vaší odborné přípravy jako dostatečné?
- 2) Jste spokojen/á s objemem předávaných odborných informací?

- 3) Ve smyslu Vaší teoretické přípravy (zákonná oprávnění, dopravní, jazyková, psychologická atd.) – shledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?
- 4) Ve smyslu Vaší fyzické přípravy (výuka sebeobrany, hmaty/chvaty apod.) – shledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?
- 5) Ve smyslu Vaší praktické přípravy (výuka služebního postupu/ taktika zákroku, výuka užití donucovacích prostředku/ služební zbraně, radiopříprava apod.) – shledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?
- 6) Máte zájem o tzv. specializační kurz, který by řešil specifikum Vašeho odboru/útvary, či místa kde pracujete, či hodláte pracovat?
- 7) Jsou Vám podobné specializační kurzy v rámci Vaší profese nabízeny ?

Pro vedoucí pracovníky byly určeny následující otázky:

- 1) Lze považovat úroveň znalostí policistů, nově příchozích z výcviku, jako dostatečnou pro plynulé začlenění nového policisty do výkonu služby?
- 2) Probíhá tzv. periodické školení řadových policistů?
- 3) Jsou případné tzv. periodické kurzy zaměřeny na tzv. standardní výkon služby?
- 4) Vyžaduje výkon služby ve Vašem obvodním oddělení zvláštní/specifickou přípravu, např. cizojazyčná průprava, komplexněji pojatý kurz 1. pomoci apod.?

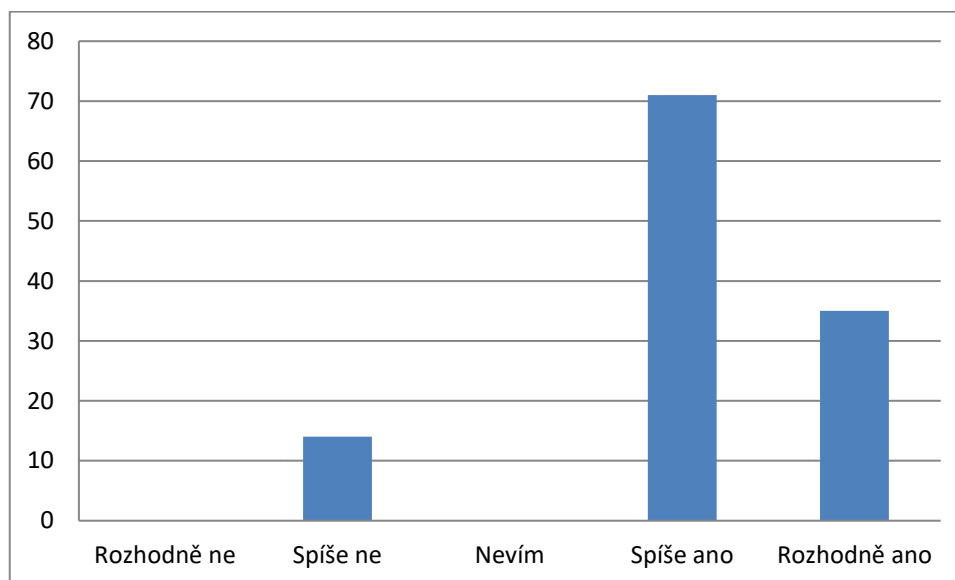
Na tyto otázky odpovídali respondenti formou zaškrtnutím odpovědi ANO/NE, případně vyznačením své odpovědi na stupnici 1 - 5 (1 - rozhodně nesouhlasím, 2 - spíše nesouhlasím, 3 - nejsem si jistý/á, 4 - spíše souhlasím, 5 - rozhodně souhlasím). Pokud respondent při své odpovědi vyjádřil nespokojenost, či nesouhlas, byla mu poskytnut prostor pro bližší zdůvodnění svého rozhodnutí. Tyto odpovědi tvořili podklad pro doplňkové rozhovory s respondenty.

Jednotlivé výsledky jsou autorem znázorněny v grafech se statistickým vyjádřením odpovědí a doplněni autorovým komentářem. Takto zpracované výsledky, tvoří základ pro stanovení možných doporučení úprav vzdělávacího systému Policie ČR a Obecní policie.

3.5 Výsledky sociologického průzkumu

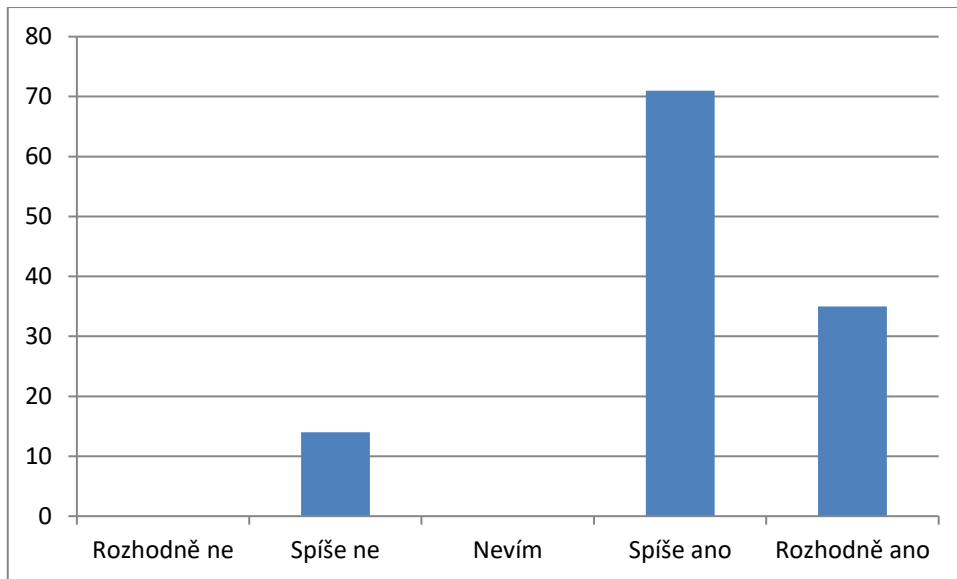
Autor předkládá výsledky šetření prováděného u řadových strážníků ale i vedoucích pracovníků. Jako první je uveden soubor otázek určených pro řadové policisty a strážníky.

1) Shledáváte časové rozpětí Vaší odborné přípravy jako dostatečné?

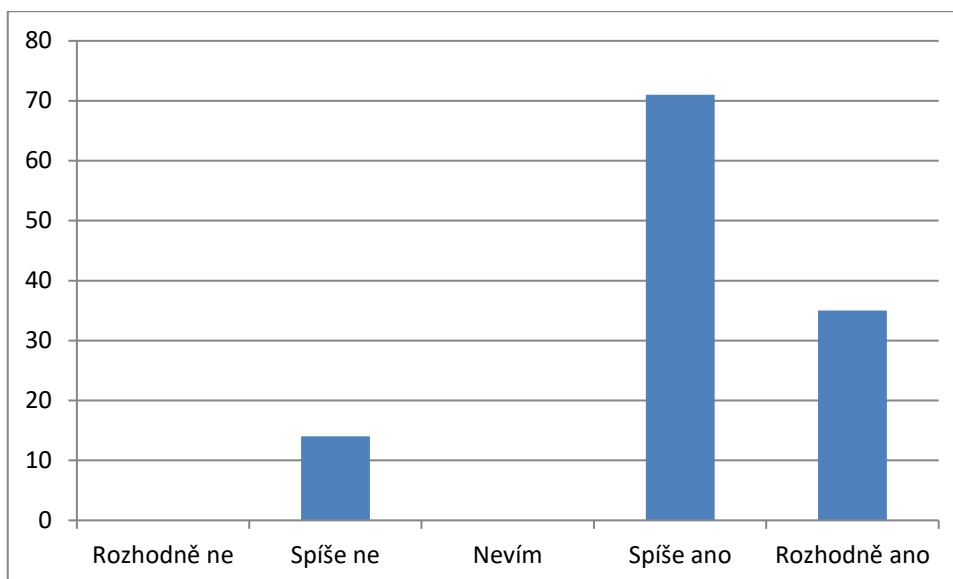
Komentář ke grafu odpovědi: - vlastní zpracování: Z odpovědí vyplývá, že 35% respondentů hodnotí stávající odpornou přípravu uspokojivě a téměř 52% respondentů hodnotí odbornou přípravu jako dobrou až velmi dobrou. Autor podobný výsledek předpokládal, protože systém vzdělávání je tvořen dlouholetými zkušenostmi, a proto ve své podstatě nevykazuje výrazné nedostatky co do objemu učiva, i časového harmonogramu. 13% respondentů odpovědělo záporně, což lze i na základě rozhovorů interpretovat pro někoho až přílišným objemem osvojených poznatků a z toho vyplývajících obtíží zvládnout probíranou látku.

2) Jste spokojen/á s objemem předávaných odborných informací?

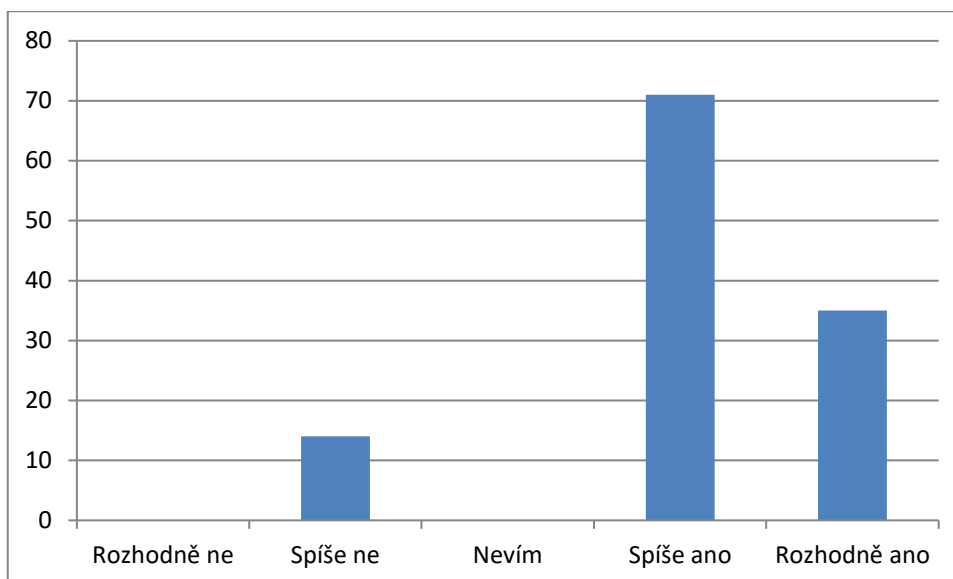
Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: 64% dotázaných odpovědělo kladně, 26% odpovědělo neutrálně, za pozoruhodné zjištění považuje autor 10% negativních odpovědí. Při následných pohovorech bylo zjištěno, že převážně strážníci by uvítali větší rozšíření svých znalostí o další specifické znalosti – případně jejich rozšíření, např. 1 .pomoc atd.

3) Ve smyslu Vaší teoretické přípravy (zákonná oprávnění, dopravní, jazyková, psychologická atd.) – shledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?

Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: Šetření prokazuje správnost nastaveného schématu vzdělávání. Nicméně 16% dotázaných při ústním rozhovoru uvedlo, že by chtěli změnit poměr probírané látky a to konkrétně ve smyslu probíraných zákonných oprávnění a platných norem. Korespondenti obou organizací shodně odpověděli, že jako nejméně přínosné shledávají v současně nastaveném objemu výuky například studium Ústavy a Listiny základních práv a svobod. Prakticky nikdo z respondentů nepopírá nutnost znát tyto normy, nicméně by respondenti věnovali v rámci studijního času více času studiu zákona č. 273/2008 Sb. (zákon o Polici ČR) respektive zákonu 553/1991 Sb. (zákon o Obecní policii) a přestupkovému zákonu atd. Respondenti také projevili zájem o častější periodické školení (kratší intervaly mezi školeními).

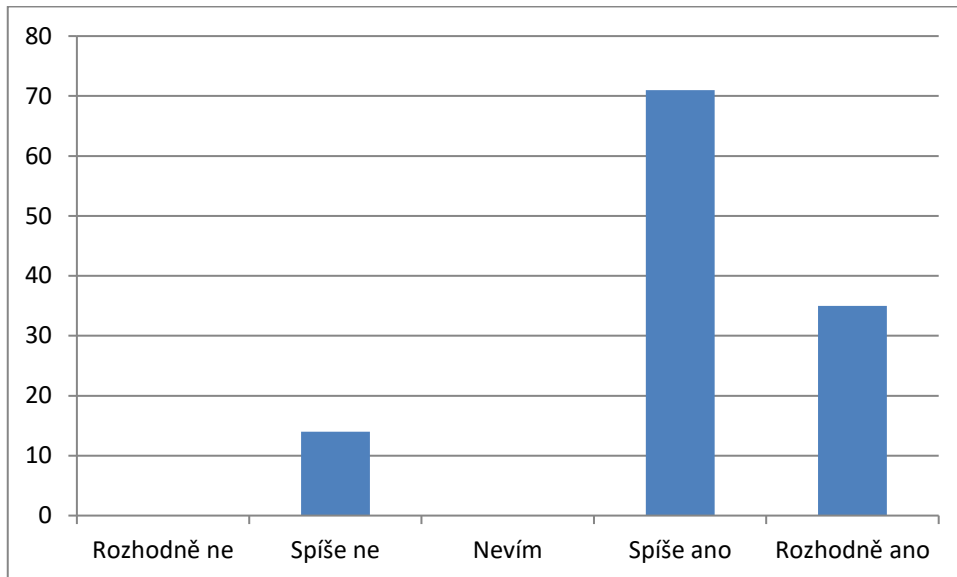
4) Ve smyslu Vaší fyzické přípravy (výuka sebeobran, hmaty/chvaty apod.) – shledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?

Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: Plných 84% dotázaných respondentů vyjádřilo spokojenost se svou fyzickou přípravou ve smyslu její kvality. Přáli by si však její častější periodické procvičování, protože řada respondentů při rozhovoru konstatovala, že poznatky získané během cvičení poměrně rychle „zapomínají“ mimo jiné i vzhledem k faktu, že např. řadách Obecní policie je mnoho strážníků určeno k pochůzkové činnosti ve svém okrsku. Jejich každodenní pracovní náplní je rutinní dohled nad veřejným pořádkem někdy i v nepřítliš frekventovaných oblastech. Stručně řečeno během dlouhých period relativně klidné služby dochází k jisté formě zmechanizování jejich pracovních postupů, což má za nevyhnutelný následek postupnou degradaci jejich znalostí. sebeobran. Z těchto důvodů je poměrně běžné, že při nejbližším možném cvičení je často strážník primárně nucen pracně obnovovat již dříve nacvičené prvky sebeobran, což má jako sekundární efekt minimum času na procvičení a zapamatování poznatků nových.

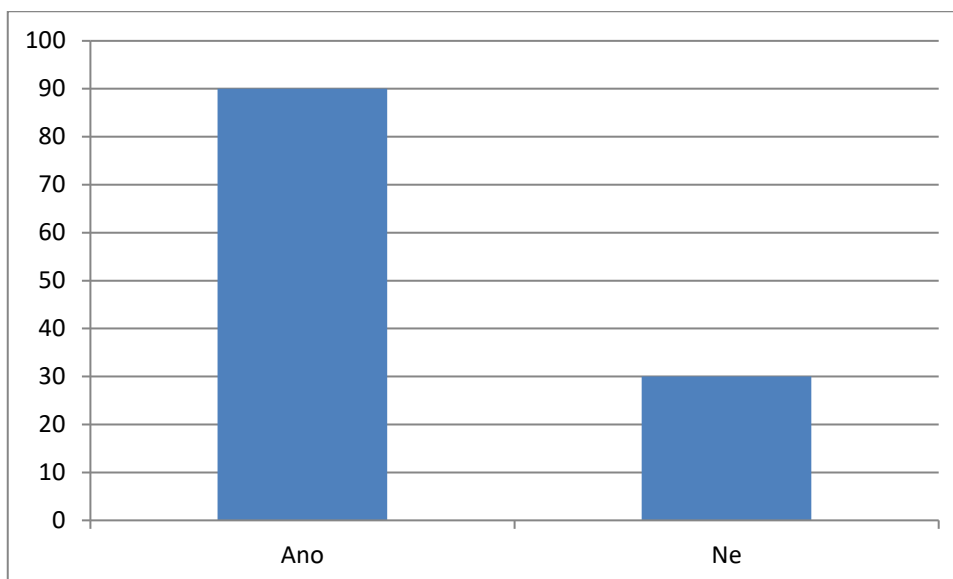
U příslušníků Policie ČR je vzhledem k jejich velmi časté vytíženosti výkonem služby a nezbytnou administrativní složkou jejich činnosti naprosté minimum času na výcvik v tělocvičně a proto dochází k situaci, že příslušníci obou policejních organizací se k fyzickému trénování/procvičování sebeobran dostanou pouze v předepsaných periodických intervalech, které by bylo vhodné zkrátit právě v zájmu zvýšení jejich fyzické připravenosti.

5) Ve smyslu Vaší praktické přípravy (výuka služebního postupu/ taktika zákroku, výuka užití donucovacích prostředků/ služební zbraně, radiopříprava apod.) – shledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?

Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: 88% dotázaných respondentů se vyjádřilo souhlasně s praktickou přípravou. Zbývajících 12% se vyjádřilo nesouhlasně pouze v tom smyslu, že by rádi rozšířili praktickou přípravu o další probíraná témata jako např. taktiku zákroku, použití zbraně, procvičování techniky poutání osob atd.

6) Máte zájem o tzv. specializační kurz, který by řešil specifikum Vašeho oddělení/útvaru, či místa kde pracujete, či hodláte pracovat?

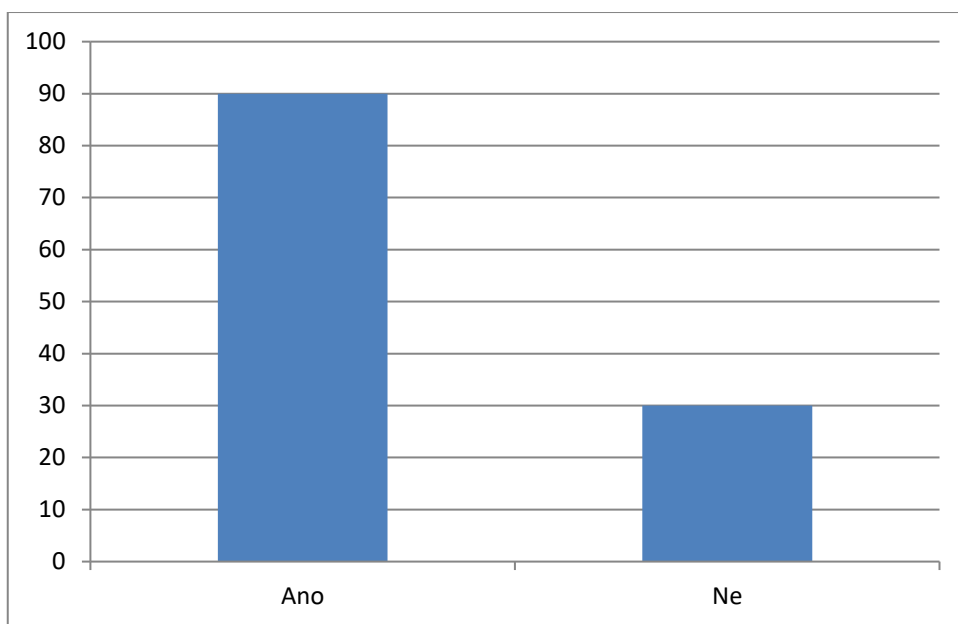

Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: 64% dotázaných respondentů uvedlo, že nabídnuté specializační kurzy vítá, protože jsou policisty a strážníky správně chápány jako možnost zlepšení se pro efektivnější výkon své profese. V dotazníku, ale i rozhovorech uvedli, že by měli mimo jiné zájem o specializační kurzy nejen na zlepšení v oblastech veřejného pořádku a novelizace zákonů. Část respondentů uvedla, že by vítala kurzy prevence pro děti od 6 – 12 let, dále byli zmíněny kurzy zaměřené na manipulaci a zacházení se zvířaty.

Respondenti také projevili ve značné míře zájem o specializovaná školení psychologického zaměření. Vítány by byli kurzy orientované na kurz technik asertivního chování v situacích týkajících se názorových, potenciálně konfliktních situací mezi policisty (PČR, MP) a osobami, které byly přistiženy při porušování určitého pravidla/zákon, normy.

Jako další návrh na specializační kurz respondenti navrhují zajištění kurzu zaměřeného na zlepšení psychologického přístupu k osobám v psychicky, emočně vypjatých situacích, pro jednání s potenciálním sebevrahem.

7) Jsou Vám podobné specializační kurzy v rámci Vaší profese nabízeny ?

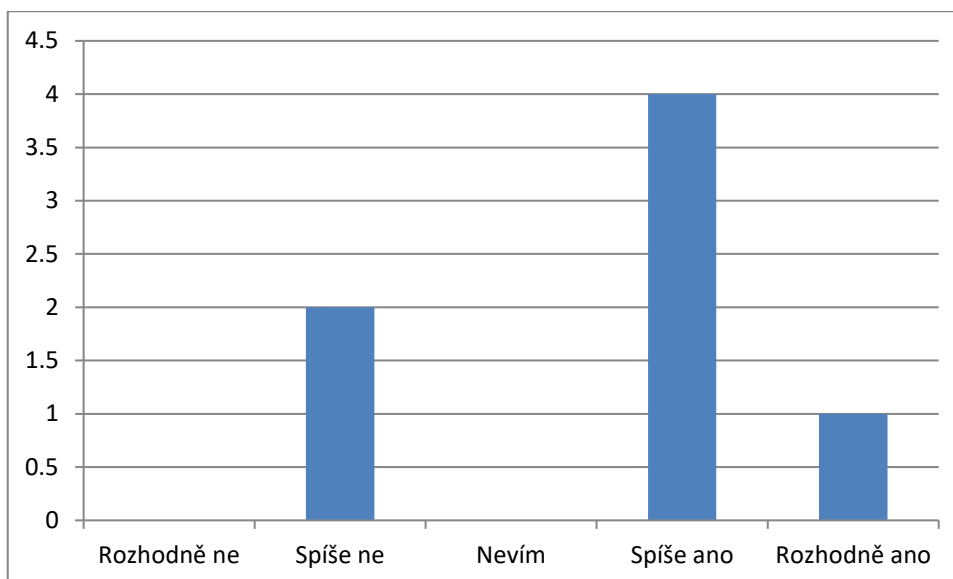

Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: Respondenti v 75% odpověděli, že specializační kurzy jako takové jim nabízeny jsou. V souladu s odpověďmi na otázku č. 6 by však uvítali rozšíření nabídky témat nabízených specializačních kurzů o témata převážně psychologického směru a poskytování 1. pomoci.

Druhou skupinu respondentů tvoří vedoucí pracovníci Policie ČR a Obecní policie. Na tyto respondenty byly směřovány dotazy zaměřené na zařazování nových strážníků a policistů do výkonu služby. Autor práce chce tímto dodatečným šetřením doplnit výzkumné šetření s řadovými pracovníky a tím doplnit výzkumný účel této práce.

S vyplněním dotazníku souhlasilo 7 respondentů. Odpovědi na autorem položené otázky (viz. str. 25) byly opět získány převážně formou dotazníku doplněného o komentář:

1) Lze považovat úroveň znalostí policistů, nově příchozích z výcviku, jako dostatečnou pro plynulé začlenění nového policisty do výkonu služby?

Komentář ke grafu odpovědi: - vlastní zpracování 4 ze 7 respondentů (cca 57%) odpovědělo kladně na připravenost nově příchozích policistů a strážníků. Při rozhovorech bylo autorem zjištěno, že na druhou stranu poměrně vysoký počet spíše nespokojených vedoucích pracovníků lze vysledovat spíše u zaměstnanců obecní policie pracujících mimo Hlavní město Prahu. Tento stav je dán tím, že řada obecních policií zřizovaných v menších obcích nedisponuje komplexně pojatým systémem vzdělávání nových strážníků. Z těchto důvodů může docházet k situacím, kdy strážník - čekatel přichází k vykonání odborné zkoušky připraven hlavně ve smyslu úspěšného složení Teoretické zkoušky v písemné a ústní podobě podobě. Znalosti takového strážníka - čekatele jsou ve většině takovýchto případů velmi skromné. Autor zdůrazňuje, že tento stav je dán spíše nutností přípravy formou samostudia, než nižšími osobními kvalitami konkrétní osoby. Nevýhodou takto připravovaných pracovníků obecní policie pak zůstává fakt, že praktická příprava spočívá především v zacvičování během „ostrého“ výkonu zaměstnání.

Ve smyslu výhrad vedoucích pracovníků Policie České republiky s novými policisty autor zmiňuje výhrady ved. pracovníků s délkou Základní obecné přípravy (ZOP). Časový fond odborné přípravy by se podle jejich názoru měl poněkud zkrátit při současném zefektivnění odborné přípravy. Shodně uvádějí, že jedním z nejvýraznějších problémů při zařazení nováčků do výkonu služby je dodatečná příprava policistů na komunikaci s přestupci a obecně s lidmi, kteří nejsou schopni nebo ochotni akceptovat pracovní postupy Policie obecně. V neposlední řadě by také vedoucí pracovníci rádi přivítali rozšíření výcviku o větší počet modelových situací s nespolupracujícími, agresivními přestupci.

2) Probíhá tzv. periodické školení řadových policistů?

Na tuto otázku odpověděli všichni dotazovaní respondenti shodně ano. Rozdíly lze vysledovat v odlišném přístupu Policie ČR a Obecní policie. Příslušníci Policie České republiky jsou periodicky proškolení dle prohlášení respondentů v periodických kurzech realizovaných minimálně jednou za rok, nebo na základě požadavku nebo potřeby .

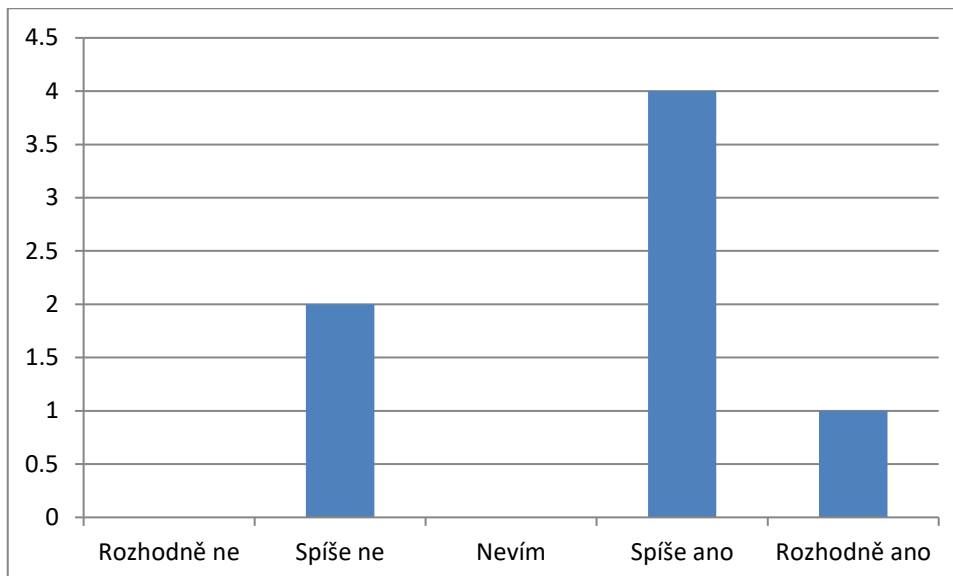
Zaměstnanci Obecní policie mají povinnost vyplývající ze zákona (dle § 4e odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb.)⁸ absolvovat tzv. prolongační kurz jednou za 5 let, který se v současnosti skládá ze 40 hodin teoretické přípravy a následného samostudia. Prolongační kurz je realizován formou týdenní přípravy strážníků, která je realizována řadou akreditovaných vzdělávacích institucí (TRIVIS, POLIS, AMOS atd.). Strážník následně skládá písemnou a ústní zkoušku před komisí Ministerstva vnitra.

3) Jsou případné tzv. periodické kurzy zaměřeny na tzv. standardní výkon služby?

Na tuto otázku odpovědělo 6 ze 7 respondentů ano. Odůvodněním respondentů byl fakt, že dynamiku vývoje kriminality v oblastech působení jim svěřených pokrývá běžné periodické školení. To je zaměřeno primárně na novelizaci zákonných ustanovení. Pouze výjimečně je přistupováno k realizaci specializačního kurzu a to, jak již bylo uvedeno, na základě požadavku, či potřeby. Jeden z dotazovaných respondentů projevil přání na zlepšení komunikačních dovedností podřízených pracovníků v situacích, kdy např. racionálně a klidně vedená komunikace s přestupcem může potenciálně nebezpečnou situaci (hrozící fyzický konflikt) deeskalovat.

⁸ Zákon o obecní policii, Zákon o odpovědnosti za přestupky, Zákon o některých přestupcích 2022 vyd. Armex Publishing, 2022 ISBN 978-80-87451-88-5

4) Vyžaduje výkon služby ve Vašem obvodním oddělení zvláštní/specifickou přípravu, např. cizojazyčná průprava, komplexněji pojatý kurz 1. pomoci apod.?

Komentář ke grafu odpovědi – vlastní zpracování: 5 ze 7 respondentů uvedlo, že specializační kurzy považují za přínosné hlavně ve smyslu průběžné jazykové přípravy. S ohledem na současnou migrační problematiku, kdy se na území České republiky vyskytuje značný počet cizojazyčně hovořících osob shledávají respondenti nutnost připravovat své podřízené na komunikaci s těmito osobami alespoň na základní úrovni.

Všech sedm vedoucích respondentů však shodně uvedlo, že specializační kurzy na průpravu v poskytování 1. pomoci vždy vítají. Autor se však setkal s ne zcela jednotným postupem při řešení tohoto požadavku. Lze konstatovat, že v případě Policie České republiky je problematika výuky první pomoci vzhledem ke komplexnosti této ozbrojené složky lépe zvládnuta.

V případě Obecních policí systém výuky postrádá onu ucelenost, která je zřejmá v případě výuky kolegů z řad Policie ČR. Tento stav je dán způsobem samostatného zřizování v rámci obcí, nicméně autor práce může z rozhovorů s respondenty i na základě vlastních zkušeností potvrdit, že zaměstnanci obecních policí se s tímto stavem dokáží vyrovnat a dělají maximum pro kvalitní výkon své profese i v této problematice.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce je představit současný systém vzdělávání a profesní přípravy policistů Policie České republiky a strážníků Městských a Obecních policií, pokusit se najít nedostatky v jejich stávajícím edukačním systému, konkretizovat je a navrhnout možná a realizovatelná doporučení pro odstranění těchto nedostatků. Následně se pokusím navrhnout zlepšení stávajícího systému jako takového.

Policie České republiky

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů z řad Policie ČR je se stávajícím edukačním systémem, to jest s jeho obsahem a délkou spokojena. Na základě získaných poznatků lze konstatovat, že nastavení systému vzdělávání Policie ČR je ve své podstatě správné. Edukace policistů má v České republice dlouhou historii a prošla z dlouhodobého hlediska procesem optimalizace, která vedla k stávajícímu provedení vzdělávacího systému v podobě, jak je znám a používán dnes. Toto zjištění shledávám jako velmi uspokojivé, nicméně šetřením bylo zjištěno, že vzhledem k vývoji vztahů ve společnosti, současné migrační situaci a celkové bezpečnostní situaci systém vzdělávání policistů vykazuje několik dílčích nedostatků.

V rámci teoretické přípravy policistů lze konstatovat, že obsah výuky je správně nastaven, nicméně bylo by vhodné navýšit počet výukových hodin pro výuku cizího jazyku. Stávající počet výukových hodin se v praxi dle prohlášení respondentů ze skupiny řadových policistů jeví jako nedostatečný a i dle poznatků získaných od vedoucích pracovníků je stav jazykové průpravy u jejich podřízených nejednotný. V praxi to znamená, že policista lingvisticky vybavený může mít při výkonu služby výraznou výhodu oproti kolegům, kteří cizí jazyk neovládají. Autor sám v současnosti pracuje na odboru azylové a migrační politiky a výše uvedený stav pozoruje i na svém pracovišti. Jak již bylo uvedeno, v současné době pobývá na území České republiky velmi vysoký počet cizojazyčných osob a potřeba dorozumět se s nimi je velmi naléhavá.

Ze strany vedoucích pracovníků bylo dotazováním zjištěno, že o tomto stavu vědí, nicméně řešen je spíše v případě naléhavé potřeby (většinou na základě místa výkonu služby) policisty „dovzdělat“ v příslušném specializačním kurzu. Autor konstatuje, že potřeba lingvisticky vyškolených policistů nemusí být plošně potřebná, protože v řadě oblastí je výskyt cizinců prakticky nulový. Na druhou stranu v oblasti metropole a i řady dalších velkých měst se znalost cizího jazyka pro policisty jeví jako naléhavě nutná. Jako pozoruhodné považuji fakt, že jsem se při výkonu svého povolání setkal i s příslušníky Služby cizinecké policie ČR, kteří sice bezchybně ovládali administrativní a praktické aspekty jejich specifické profese, nicméně jejich jazyková vybavenost nebyla zcela vyhovující.

V oblasti praktické přípravy autor konstatuje, že vzdělávání policistů je na velmi vysoké úrovni. Osobně jsem byl přítomen výcviku budoucích policistů a proto může odpovědně prohlásit, že praktická příprava policistů na výkon své profese je dostatečná co do nácviku taktického postupu při provádění služebního úkonu a zákroku. Modelové situace navržené k procvičování praktické přípravy jsou komplexně pojaté s velmi dobrou průpravou v používání radiokomunikační techniky.

Co však v modelových situacích není dle mých zjištění dostatečně zastoupeno, jsou výcvikové scénáře předpokládající kontakt a komunikaci s verbálně, či přímo fyzicky agresivním pachatelem přestupku nebo trestného činu. Mohu z vlastní zkušenosti potvrdit, že řešení těchto potencionálně značně rizikových situací je pro policisty (pro strážníky taktéž) velmi zatěžující po psychické, ale i fyzické stránce. Řešení těchto situací vyžaduje klidný, vyrovnaný přístup policisty, kdy však jeho zdánlivě klidný projev nesmí snižovat jeho schopnost rychlé a adekvátní reakce. Proto tvorbu většího množství rozmanitých scénářů na toto téma považuji za potencionálně velký přínos pro výcvik budoucích, ale i již sloužících policistů.

Ve smyslu praktické přípravy policistů dotazovaní respondenti dále uvedli přání na zajištění školení pro výuku základních psychologických postupů a komunikace s osobami nalézajícími se v obtížných životních situacích, s osobami trpícími výraznou duševní poruchou, či osobami s úmyslem spáchání

sebevraždy. Policie České republiky disponuje vyškolenými specialisty - vyjednavacími, nicméně respondenty bylo zdůrazněno, že prvními, kdo z titulu své profese s touto osobou naváže kontakt, je právě řadový policista, který se na místě nachází jako první. Respondenti uvedli, že si plně uvědomují význam zahájení vhodné komunikace s touto osobou a proto by uvítali školení na toto téma. Respondenty bylo konstatováno, že v současnosti spočívá řešení těchto situací na jisté formě improvizace, která může, ale také nemusí (na základě osobních vloh) být podpořena případným empatickým přístupem a stylem komunikace konkrétního policisty. Z těchto důvodů by respondenti uvítali případný specializační kurz na ujednacení (standardizaci) postupu v těchto situacích.

Obecní policie

Teoretická příprava strážníků obecní policie bývá obvykle řešena smluvním komerčním institutem, který zajišťuje teoretickou přípravu strážníků – čekatelů na složení závěrečné zkoušky způsobilosti.⁹ Mnohdy je tato teoretická příprava pouze velmi základní a musí být doplněna o samostudium. Dle respondentů je tento systém vzdělávání pro profesní přípravu budoucích strážníků nedostatečný, neboť zajišťuje primárně to, aby strážník úspěšně složil zkoušku před komisí. Autor se setkal ze strany respondentů s pochopitelnou nespokojeností s takto nastaveným systémem vzdělávání strážníků zaměstnaných v rámci menších obcí. Důvody pro takto nastavený systém edukace strážníků je ve své podstatě ryze ekonomický. Menší obce, které se rozhodli zřídit svou obecní policii hospodaří s omezeným rozpočtem, a proto je pro ně zřízení specializovaného školícího střediska z finančních důvodů bohužel nepřijatelné.

Výše uvedený faktor hraje roli i při fyzické a praktické přípravě strážníků pracujících u menšího zřizovatele. Fyzická a praktická příprava se realizuje mnohdy svépomocí až po přijetí absolventa na pozici strážníka. Děje se tak ve většině případů ve vhodných obecních prostorách, jako jsou tělocvičny apod. Ty

⁹ Zákon č. 553/1991 Sb.

však samozřejmě slouží i k dalším účelům v obecním zájmu a proto nelze říci, že jsou strážníkům k dispozici kdykoliv, kdy je potřebují využít.

Zajištění instruktorů fyzické a praktické přípravy je dalším problémem. Akreditované vzdělávací instituty v řadě případů těmito specialisty nedisponují. Jejich hlavní pracovní (a obchodní) náplní je, jak již bylo řečeno, připravit čekatele na složení písemné a ústní zkoušky. Dovzdělání takto, v podstatě improvizovaně, vzdělaných strážníků je tedy následně pouze na rozhodnutí vedení příslušné obecní policie a vedoucích činitelů obce jako takové. V praxi pak dochází k situaci, kdy absolvent prochází fyzickou a praktickou přípravou dodatečně za pomoci zkušenějších kolegů, kteří nováčkovi poskytnou tuto edukační oporu. Během své praxe jsem se setkal i s případy, kdy strážníci obecní policie cvičí spolu se svými kolegy - policisty v prostorách zřizovaných Policií ČR. I v těchto případech lze hovořit o jisté formě improvizace, nicméně se domnívám, že tato spolupráce, byť pouze ve formě společné fyzické a praktické přípravy může být i prospěšná. Společné procvičování strážníků a policistů pomáhá utužovat vzájemné vazby a zároveň přispívá ke sladění postupů při prováděném služebním úkonu, či zákroku.

V oblasti působení obecních policí menšího charakteru se dle poznatků od respondentů vyskytuje minimální počet cizojazyčných osob. Z tohoto důvodu se jazyková průprava nejeví jako nezbytně nutná. Respondenti se spíše přiklání k potřebě průběžné průpravy v oblasti poskytování 1. pomoci. Ve většině případů respondenti při rozhovoru shodně potvrdili, že sice vstupním školením pro poskytování 1. pomoci prošli, zájem však mají o specializační kurz zaměřený na obnovu svých znalostí a také na seznámení se s nejnovějšími trendy v oblasti poskytované neodkladné přednemocniční péče.

Městská policie

Městské policie zřízené ve větších a velkých městech včetně hlavního města Prahy jsou financovány z nepoměrně větších zdrojů, a proto si mohou dovolit

zřizování svých vlastních školících středisek. Za vzorové schéma edukace městských strážníků může posloužit Městská policie hl.m. Prahy.

Jak jsem již popsal, Městská policie Hl. Prahy tvoří komplexně pojatý organizační celek čítající k roku 2023 bezmála 2 400 strážníků. Takto velká organizace si vzhledem ke svému financování může dovolit zřízení vlastního školícího střediska. Takto centrálně řízený systém (v rámci organizace) má ze své podstaty značnou výhodu nad organizací výcviku u menších obecních policií. Městští strážníci jsou připravováni kvalifikovaným týmem vyučujících jak v přípravě teoretické, tak praktické ve vlastních kapacitně dostatečných prostorách. Díky tomu se strážníkům – čekatelům dostává komplexní odborné přípravy, která je dle mého názor adekvátně připravuje na výkon tohoto povolání.

Respondenti, se kterými autor práce hovořil a kteří absolvovali výcvik strážníka Městské policie hl. m. Prahy schéma odborné přípravy v postatě schvalují. Drobné výhrady však mají k probíraným tématům v rámci teoretické přípravy. Ze strany respondentů bylo konstatováno, že teoretická průprava je podrobná, nicméně se vyjádřili pro úpravu fondu jednotlivých okruhů a probíraných zákonných norem. Konkrétně by respondenti měli zájem o navýšení přednáškových hodin na téma zákona č.553/1991 Sb., o obecní policii, přestupkového práva a živnostenského zákona.

Praktickou přípravu respondenti z řad strážníků Městské policie hl. města Prahy považují za plně vyhovující se zájmem o její prodloužení. Jako odůvodnění uvedli potřebu většího počtu modelových situací na téma agresivních přestupců. Jako další návrh na zlepšení uvedli respondenti intenzivnější jazykovou průpravu ve specializačních procvičovacích kurzech. V tomto směru se náměty strážníků na zlepšení odborné přípravy ve své podstatě výrazně neliší od podnětů uvedených jejich kolegy z řad Policie ČR. Autor se domnívá, že tato skutečnost je dána společným prostorem výkonu služby a z toho vyplývajícími identickými požadavky na výcvik.

Respondenti by také uvítali zvýšení počtu hodin určených pro výuku 1. pomoci. Vstupním školením strážníci v Praze procházejí během nastavbového kurzu

Praktické přípravy. Toto školení je koncipováno jako úvod do problematiky s procvičováním základních neodkladných úkonů ke zjištění stavu postiženého, je probírán postup přivolání vozidla ZZS a jsou procvičovány resuscitační postupy prováděné do příchodu zdravotnického personálu. Součástí školení je i výuka použití automatické defibrilační jednotky AED, dále stavění rozsáhlého žilního a tepenného krvácení a dalších postupů pro poskytnutí 1. pomoci při traumatických zraněních, včetně těžkých zlomenin, střelných, sečných a bodných zranění apod.

Výše uvedené školení hodnotí dotazovaní respondenti jako velmi přínosné, nicméně bylo autorovi sděleno, že po ukončení svého profesního vzdělání a nástupu na obvodní ředitelství je jejich průběžná odborná příprava v poskytování 1. pomoci řešena spíše sporadicky a většinou pouze v základních otázkách. Jednotlivá obvodní ředitelství Městské policie tuto situaci řeší individuálně ve velmi značném rozpětí. Na některých obvodních ředitelství je průběžná příprava řešena v rámci spolupráce se Zdravotnickou službou hl. m Prahy, jiná ředitelství školení zajišťují vlastní cestou, kdy je výcvik realizován svépomocí.

Návrhy na zlepšení

Policie České republiky

- 1) Zlepšení motivace policistů k průběžnému sebevzdělávání a udržování fyzické kondice
- 2) Úprava vzdělávacího schématu praktické přípravy - více modelových situací zaměřených na agresivní osoby. Zlepšení přípravy v otázkách psychologie, krizové komunikace, komunikace se sebevrahem
- 3) Standardizace výuky 1. pomoci i na malých obvodních odděleních. Autor doporučuje rotační systém výuky 1. pomoci vybraných policistů ve výcvikových střediscích ZZS, případně začlenění do posádek RZS/RLP. Takto vyškolení policisté by dále předávali takto nabyté zkušenosti svým kolegům. Autor této

práce výše popsaný výcvik absolvoval a jako velmi přínosný ho jednoznačně doporučuje.

4) Zlepšení výuky cizích jazyků formou periodické výuky buď vysláním policistů na specializační školení nebo zajištěním školení přímo na obvodním ředitelství.

Obecní/ Městská policie

1) Úprava rozpisu probíraných témat ve smyslu navýšení výukových hodin stanovených pro výuku zákonu č. 553/1991 Sb. o obecní policii, zákonu č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání a zákon č.250/2016 Sb. o přestupcích

2) Úprava praktické přípravy strážníků – více modelových situací zaměřených na jednání s agresivními osobami. Prodloužení doby praktické přípravy přípravy strážníků autor nepovažuje za reálné, vzhledem k potřebě zařazování nových strážníků na jednotlivá obvodní ředitelství.

3) Zavedení unifikovaného systému vzdělávání obecních strážníků z menších obecních policií za pomoci vzdělávacích kapacit velkých městských policií. Autor dříve působil jako instruktor praktické přípravy Městské policie v Praze. Konstatuje, že např. během letních měsíců zaznamenal kolísání počtu účastníků jednotlivých kurzů strážníků, kteří nastupovali k Městské policii hl. m. Prahy. Z rozhovorů s respondenty vyplývá, že k tomuto jevu dochází i v současné době.

Dle jeho názoru by bylo vhodné vyplnit tyto dočasně volné kapacity specializačními kurzy pro potřeby menších Obecních policií, které by o tuto případnou spolupráci měli zájem. Autorem navrhovaný koncept spolupráce by přispěl ke zkvalitnění odborné průpravy strážníků menších obecních policií, plnému využití kapacity Institutu vzdělávání Městské policie po celý rok a v neposlední řadě i možnosti posílení spolupráce a vzájemné psychologické podpory strážníků z různých částí České republiky. Výše uvedené by snižovalo jistý pocit izolovanosti zmiňovaný respondenty ze vzdálených Obecních policií.

4) Zlepšení jazykové přípravy strážníků. Autor doporučuje zhodnocení potřeby cizojazyčné průpravy ve vztahu k místu výkonu služby. Pokud konkrétní lokalita

vyžaduje vzhledem k četnosti výskytu cizojazyčně hovořících osob znalost cizího jazyku, autor doporučuje zavést plošné periodické lingvistické školení všech strážníků pracujících v rámci takového obvodního ředitelství.

Vzhledem k vysokému nárůstu migrantů z Ukrajiny autor doporučuje také zavedení jazykových kurzů zaměřených na základy ukrajinského a ruského jazyku.

Autor při zpracování této bakalářské práce získal nedocenitelný náhled do problematiky výcviku Policie České republiky. Poznatky získané v rámci dotazníkové šetření autor cíleně získával primárně od již déle sloužících policistů, kteří byli schopni relevantní komparace absolvované odborné přípravy s aspekty jejich výkonu reálné služby. Tímto způsobem byl umožněn i kritický pohled na problematiku edukace policistů.

Stejný postup jsem zvolil i v případě výzkumného šetření mezi zaměstnanci obecních a městských policií. Věřím, že pouze toto ucelené šetření poskytlo nezkršený pohled na problematiku výcviku obecních strážníků.

Závěrem bych chtěl konstatovat, že stávající edukační postupy aplikované při výcviku policistů a strážníků ve své podstatě plní svůj účel, avšak v souladu s mými doporučeními vyžadují implementaci výše uvedených modifikací.

Domnívám se, že výraznější modifikace vyžaduje edukační program strážníků obecních policií, vzhledem ke způsobu jejich zřizování a decentralizovaného vedení. Z těchto důvodů si považuji za čest se v rámci této bakalářské práce k tomuto tématu vyjádřit a tím přispět k možnému zlepšení vzdělávacího systému obou složek, které bok po boku zajišťují veřejný pořádek občanů České republiky.

Seznam použité literatury

MACEK, Pavel a UHLÍŘ Lubomír. Dějiny obecních policí I.: (Jejich odraz v heraldice).Praha: Police History, 2004. ISBN 80-86477-26

PRŮCHA Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. Pedagogický slovník.4 upravené.vyd. Praha:Portál,2003. ISBN 80-7178-772-8

ÚZ č. 1476 - Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů, Policie ČR, Vězeňská služba, BIS, Zpravodajské služby. Sagit a.s.,2022. ISBN 978-80-7488-515-0

ÚZ č. 1472 - Obce, Kraje, hl. m. Praha, Úředníci obcí a krajů, Obecní policie. Sagit a.s., 2022. ISBN 978-80-7488-511-2

Zákon o Policii České republiky č. 273/2008 Sb. vyd. Armex Publishing, 2022 ISBN 978-80-87451-85-4

Zákon o Obecní policii, Zákon o odpovědnosti za přestupky, Zákon o některých přestupcích 2022 vyd. Armex Publishing, 2022 ISBN 978-80-87451-88-5

Internet

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

<https://www.policie.cz/clanek/takticke-cviceni-amok-aktivni-strelec.aspx>

Soukromý foto archiv autora

Seznam příloh

Příloha č. 1 Dotazník výzkumného šetření - řadoví zaměstnanci

Příloha č. 2 Dotazník výzkumného šetření - vedoucí pracovníci

Příloha č. 3 Zhodnocení ochranných rukavic SHARPSMASTER

Příloha č. 4 Zhodnocení omezovacího prostředku LAPAJ

Dotazník výzkumného šetření - řadoví zaměstnanci

Dobrý den,

rád bych Vás požádal o vyplnění krátkého anonymního dotazníku, jehož výsledky budou použity výhradně za účelem zpracování v mnou psané bakalářské práci, věnující se tématu Vzdělávání městské policie a Policie České republiky. Vyplnění dotazníku by Vám nemělo zabrat více než 10 minut.

Děkuji Vám za Váš čas věnovaný na vyplnění tohoto dotazníku.

Petr Eichler

Student Policejní akademie Policie České republiky

Pohlaví

Muž Žena

Věk

18 – 25 let 26 – 30 let 31 – 35 let 36 – 40 let více než 40 let

Nejvyšší dosažené vzdělání

Střední s maturitou

Střední s nadstavbou

Vysokoškolské

Jiné - specifikujte, prosím :

Ke svému zaměstnavateli jste ve:

Služebním poměru

Pracovním poměru

Jiné – specifikujte, prosím:

Dosavadní délka služeb./prac. poměru

Nováček – podstupuji/ absolvoval jsem dosud pouze základní odbornou přípravu

Pro policii již pracuji určitý čas– specifikujte prosím, jak dlouho:

Na následující otázky odpovídejte prosím ve formě stupnice 1 – 5. Význam stupnice je následující:

1 – rozhodně nesouhlasím, 2 – spíše nesouhlasím, 3 – nejsem si jistý/á, 4 – spíše souhlasím, 5 – rozhodně souhlasím

Shledáváte časové rozpětí Vaší odborné přípravy jako dostatečné?

1 2 3 4 5

Jste spokojen/á s objemem předávaných odborných informací?

₁ ₂ ₃ ₄ ₅

Ve smyslu Vaší teoretické přípravy (zákonná oprávnění, dopravní, jazyková, psychologická atd.) – sledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?

₁ ₂ ₃ ₄ ₅

Pokud jste v předchozí otázce vyjádřil/la svou nespokojenost, specifikujte prosím oblast teoretické přípravy, kterou by jste si přál/la zlepšit:

Vaše
odpověď:.....

Ve smyslu Vaší fyzické přípravy (výuka sebeobranu, hmaty/chvaty apod.) – sledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?

₁ ₂ ₃ ₄ ₅

Pokud jste v předchozí otázce vyjádřil/la svou nespokojenost, specifikujte prosím oblast fyzické přípravy, kterou by jste si přál/la zlepšit:

Vaše
odpověď:.....

Ve smyslu Vaší praktické přípravy (výuka služebního postupu/ taktika zákroku, výuka užití donucovacích prostředku/ služební zbraně, radiopříprava apod.) – sledáváte ji adekvátní v rozsahu probíraných témat?

₁ ₂ ₃ ₄ ₅

Pokud jste v předchozí otázce vyjádřil/la svou nespokojenost, specifikujte prosím oblast fyzické přípravy, kterou by jste si přál/la zlepšit:

Vaše

odpověď:.....

Máte zájem o tzv. specializační kurz, který by řešil specifikum Vašeho odboru/útvary, či místa kde pracujete, či hodláte pracovat?

Ano, podobný kurz bych uvítal/a buď jako úvod do dané problematiky, nebo jako tzv. „osvěžovací kurz“ zohledňující nové poznatky a postupy v dané problematice.

Specifikujte prosím, o jaké téma by jste měl/a zájem:

.....
.....
.....
.....

Ne, o specializační kurz nemám zájem (např. z dostatečné obsáhlosti tzv. standardního školení)

Jsou Vám podobné specializační kurzy v rámci Vaší profese nabízeny ?

Ano Ne

Děkuji za spolupráci

Dotazník výzkumného šetření - vedoucí pracovníci

Dobrý den,

rád bych Vás požádal o vyplnění krátkého anonymního dotazníku, jehož výsledky budou použity výhradně za účelem zpracování v mnou psané bakalářské práci, věnující se tématu Vzdělávání městské policie a Policie České republiky. Vyplnění dotazníku by Vám nemělo zabrat více než 10 minut.

Děkuji Vám za Váš čas věnovaný na vyplnění tohoto dotazníku.

Petr Eichler

Student Policejní akademie Policie České republiky

Pohlaví

Muž Žena

Věk

18 – 25 let 26 – 30 let 31 – 35 let 36 – 40 let více než 40 let

Ke svému zaměstnavateli jste ve:

Služebním poměru

Pracovní poměru

Jiné – specifikujte prosím:

Na většinu následujících otázek odpovídejte prosím, ve formě stupnice 1 – 5. Význam stupnice je následující:

1 – rozhodně nesouhlasím, 2 – spíše nesouhlasím, 3 – nejsem si jistý/á, 4 – spíše souhlasím, 5 – rozhodně souhlasím

Lze považovat úroveň znalostí policistů, nově příchozích z výcviku, jako dostatečnou pro plynulé začlenění nového policisty do výkonu služby?

1 2 3 4 5

Pokud shledáváte úroveň vstupního výcviku v některých ohledech jako neuspokojivou, specifikujte prosím, které oblasti by bylo vhodné zlepšit:

.....
.....
.....

Probíhá tzv. periodické školení řadových policistů?

Ano Ne

Pokud ano, v jakých časových intervalech?

.....

Jsou případné tzv. periodické kurzy zaměřeny na tzv. standardní výkon služby?

Ano Ne

Pokud ne, uveďte prosím, v čem se odlišují.

.....
.....
.....

Vyžaduje výkon služby ve Vašem obvodním oddělení zvláštní/specifickou přípravu, např. cizojazyčná průprava, komplexněji pojatý kurz 1.pomoci apod.?

1 2 3 4 5

Pokud jste vyjádřil souhlasný názor, uveďte prosím, v jakém směru je výkon služby specifický, v čem shledáváte možnost zlepšení výcviku:

.....
.....
.....
.....
.....

Děkuji za spolupráci.

Zpráva o testování rukavic SHARPSMASTER II 9014

Ve dnech 9.3. – 16.3. byly v rámci Skupiny praktické přípravy testovány ochranné rukavice **SHARPSMASTER II 9014**. Testování probíhalo v prostorách výcvikové polygону umístěného v areálu Správy služeb hl.m. Prahy.

Popis rukavic: Testované rukavice jsou výrobkem fy. HexArmor Elite ve variantě „Needle“ (odolné proti propíchnutí). Dlaňová část rukavic je vyrobena z kombinace plastu (51%), polyesteru (30%) a bavlny (19%). Hřbet rukavic je vyroben z kombinace latexu (55%), a směsi bavlny a polyesteru (45%) Rukavice jsou barevně řešeny jako bílo-oranžové.

Průběh testu: Ve výše uvedeném časovém období byly rukavice testovány při činnostech vykonávaných strážníky Městské policie hl. m. Prahy v rukavicích. Během testu bylo konstatováno, že tyto rukavice vyhovují po stránce běžné ochrany, nicméně při plnění specifických úkonů jako např. výkon administrativy, odebírání zbraně v rámci §14 zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii, manipulaci s pouty v rámci §18 a §18a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii a bezpečné manipulaci se služební zbraní v rámci §18 a §20 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii se rukavice jeví jako nevhodné pro svou tloušťku a nevyhovující konstrukci zejména v oblasti prstů. Při jakékoliv manipulaci se střelnou zbraní ať již služební, či odebíranou se použití těchto rukavic jeví jako krajně nevhodné (strážník nemá potřebný cit + rozměry rukavice znemožňují bezpečný úchop).

Ve smyslu odolnosti proti propíchnutí jsou rukavice relativně odolné, nicméně snížená citlivost v prstech tuto výhodu podstatně redukuje.

Odolnost proti proříznutí byla testována pouze okrajově (typ rukavic je zaměřen hlavně na ochranu proti propíchnutí). Testy proběhly za pomoci figuríny. Bylo konstatováno, že rukavice poskytují uspokojivou ochranu při pořezání sklem, plechem, při obraně proti noži došlo k proříznutí testovaného vzorku.

Závěr: Testované rukavice se jeví jako nevhodné pro užívání strážníky Městské policie hl.m. Prahy

Testování provedli:

Str. 2604 Eichler Petr

Str. 1946 Jakeš Miloslav

Str. 2221 Pavlásek Waldemar

Zhodnocení omezovacího prostředku LAPAJ

PREZENTACE LAPAJ

Dne 20. 11. 2015 jsem se v prostorách PMJ PČR účastnil prezentace omezovacího prostředku „LAPAJ“, který je produktem fy. Pelta s.r.o. Prezentaci vedl zástupce výrobce Ing. Hrubý.

Během prezentace byla představena konstrukce systému „LAPAJ“, manipulace s ním, vhodné použití a způsoby přepravy. Systém „LAPAJ“ je prezentován jako prostředek omezování osobní svobody, který by mohl být používán namísto nebo ve spojitosti s příkládáním klasických pout. Dle výrobce lze „LAPAJ“ využít mimo jiné i k ovládnutí situace v případech, kdy přiložení klasických pout je možné až po použití donucovacích prostředků (hmaty, chvaty a údery sebeobrany). Jako další využití bylo uvedeno např. eskortování osob.

Pro přepravu systému LAPAJ slouží přepravní kapsa taškového vzhledu nebo tzv. taktické pouzdro, které umožňuje nošení výše uvedeného spolu s např. klasickými pouty, teleskopickým obuškem a dalším doplňkovým vybavením. Taktické pouzdro umožňuje připevnění na tzv. taktickou vestu Policie ČR a na vesty Městské/Obecní policie. Pouzdro se dodává v černém provedení.

Během prezentace bylo konstatováno, že systém „LAPAJ“ je schválen ministerstvem vnitra Slovenské republiky k testování Policií Slovenské republiky a že obdobný postup v rámci České republiky se připravuje. V současnosti se dle vyjádření Ing. Hrubého několik kusů nachází u Cizinecké policie ČR.

Hodnocení:

Systém „LAPAJ“ je přes své nesporně kvalitní provedení použitelný pouze s omezením ve smyslu využití PČR a Městské/Obecní policie. Omezení spočívá v efektivní využitelnosti pouze v případech, kdy omezovaná osoba má paže připaženy, či jen mírně od těla. Systém „LAPAJ“ lze použít i v ostatních případech, nicméně v těchto situacích strážníci účinně zakročí standartním způsobem. Jako problematické se jeví nošení „LAPAJE“ bez výše uvedeného taktického pouzdra. To je primárně určeno k zavěšení na

takt. služební vestu, přičemž tuto vestu nepoužívají zdaleka všichni strážníci. Obdobné problémy s využitelností vyvstávají i u PČR.

Sepsal: Eichler Petr

instruktor taktické přípravy